הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ

דו"ח הדירקטוריון

לשנת 2015

תוכן העניינים

	דף
תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	4
תיאור הסביבה העסקית	10
מצב כספי	23
תוצאות הפעולות	24
תחזית זרמי כספים	26
בקרות ונהלים	26
אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	27
דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי	28

תמצית דו"ח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד,כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדו"ח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או משתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת

החברה המנהלת

הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (לשעבר – הפניקס גמל בע"מ) (להלן: "**החברה**") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וותיקות. החברה התאגדה ביום 11 בדצמבר 2003, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "**קבוצת הפניקס**" או "**הקבוצה**" או "**הפניקס אחזקות**"). החברה הינה בעלת רישיון מבטח בענף בטוח פנסיה ואישור לניהול קרן פנסיה ותיקה מאוזנת.

ביום 19 באוגוסט, 2010 הגישה החברה בקשה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון למתן רישיון מבטח בתחום קרנות הפנסיה וכן לשינוי שם החברה ותקנון ההתאגדות שלה.
החל מיום 1 בינואר, 2011 שונה שמה של החברה ל"הפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ" וביום 27.11.2011 שינתה החברה את שמה ל"הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ", ובהתאם תוקן תקנון ההתאגדות של החברה, וזאת בהתאם לאישור רשם החברות ובהתאם לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

עם הפיכת החברה לחברה מנהלת, עברה לניהולה בנאמנות קרן פנסיית היסוד עמית - קרן פנסיה ותיקה (להלן - "**הקרן הותיקה**"), ובהתאם לכך, מיום 31 בדצמבר 2010, הופסק ניהולה של הקרן הותיקה על ידי הקופה התאגידית עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ (להלן - **עמית**). הקרן הותיקה הועברה ללא תמורה לניהולה בנאמנות של החברה.

עם העברת הקרן הותיקה לניהולה של החברה, תם תוקפו של הסכם למתן שירותי ניהול שנחתם בין עמית לבין הפניקס פנסיה, חברה בבעלות הפניקס חברה לביטוח בע"מ, מכוחו קיבלה הפניקס פנסיה מעמית תמורה עבור השירותים שנתנה.

האמור לעיל בוצע בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה ולתקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות), התשנ"ד- 1994, ובהתאם למתווה לשינוי מבני שאושר על ידי אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון והוראות הסדר התחיקתי.

שינוי המבנה האמור קיבל את אישור רשות המסים ביום 27 בדצמבר, 2010, בכפוף לתנאים הקבועים בו.

לפי המתווה שאושר על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: **הממונה**"), דמי הניהול בקרן הותיקה עודכנו דמי הניהול בקרן הותיקה החל היום 1.1.2011, כדלהלן:
בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

קרן הפנסיה

הקופה אושרה לצרכי מס הכנסה כקופת גמל. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2016.
בקרן מופעלות כיום שלוש תוכניות לצבירת פנסיית יסוד לפי הפירוט הבא:

(1) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו עד 31.12.1988
בתוכנית זאת, הפנסיה מחושבת עפ"י ותק צבור ושכר קובע.
על פי תקנון הקרן, עמית שהצטרף עד ליום 31.12.1988 רשאי לבחור, לפני מועד תחילת תשלומי הפנסיה, בחירה בלתי חוזרת בין שתי האפשרויות לחישוב פנסיה ועל פיהן נקבע אופן הצמדת תשלומי הפנסיה:

א. הצמדה לתוספת יוקר - לפי אפשרות זו השכר הקובע לפנסיה יחושב על פי השכר הריאלי הממוצע ועל בסיס לוח הפנסיה הישן כדלקמן:

10 שנות וותק	-	30%
לכל שנה נוספת	-	1.4%
שיעור הצבירה המירבי	-	65%

תקופת האכשרה בתוכנית זאת היא 10 שנים מלאות בהן שולמו לקרן התשלומים המגיעים מהמעסיק והעובד.

ב. הצמדה למדד - לפי אפשרות זו גובה הפנסיה יקבע על פי סכום הצבירה שיצטבר לזכות העמית בהגיעו לגיל הפרישה ועל בסיס חישוב אקטוארי, בתוספת של עד 20%, אולם בכל מקרה הפנסיה לא תעלה על הפנסיה המחושבת לפי אפשרות 1 ולא תפחת מ-5% מהשכר הממוצע במשק (פנסיית מינימום).

(2) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו החל מ-1.1.1989

תוכנית זאת מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה". התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה אישית, "המנות" מחושבות בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד, לפי גיל ומין העמית.
זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד יוקר המחיה מדי חודש בחודשו.
שיטה זאת אינה מחייבת תקופת אכשרה, אולם קיימת פנסיית מינימום בשיעור 5% מהשכר הממוצע במשק.

(3) תוכנית לעמיתים שהצטרפו בתקופה 1-3/95 (עמיתי תקופת הביניים)

תוכנית זו מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה" לפי תשואה של 4.6%. התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה האישית "המנות" מחושבת בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד לפי גיל ומין העמית. זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד מידי חודש בחודשו. אין תקופת אכשרה אך יש דרישה לפנסיית מינימום.

קרן זכויות עוזבים

הקרן כוללת יתרות בסכומים קטנים של עמיתים שפרשו בעבר ולא מימשו את זכאותם למשיכת הכספים.

מסד הנתונים של הקרן הוסב בשנות התשעים ממערכת ידנית למערכת ממוכנת, ועבר לאחר מכן מספר הסבות נוספות. במשך השנים אותרו מקרים, בעיקר של מבוטחים שאינם פעילים שנים רבות, שנתוניהם במחשב אינם מושלמים.
יש לציין כי בעת פנייתו או פרישתו של מבוטח כזה נתוניו של המבוטח (פרטים אישיים וכספיים) מאומתים ומבוקרים על פי תיקו/חשבונו האישי.

עמיתי דור ביניים

הקרן הינה קרן פנסיה וותיקה הסגורה למצטרפים חדשים החל משנת 1995 עמיתים אלו הינם מבוטחים שהצטרפו לקרן הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן: תקופת הביניים). בפס"ד אשר ניתן ביום ה-22 בדצמבר 1988 בבית המשפט העליון קובע כי עמיתים שהצטרפו בין ינואר-מרץ 1995 רשאים להיות עמיתים בקרנות הפנסיה לעמיתים וותיקים אולם זכויותיהם ייקבעו לפי פרק עמיתי הביניים בתקנות שאושר על ידי הממונה על אגף שוק ההון, הביטוח וחסכון.
עמיתים אלה הועברו מהקרן המקיפה לקרן היסוד תוך הפרדה מלאה של מנות הפנסיה והיתרות שלהם.

(א) תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי

תחום הפעילות של החברה הינו ביטוח פנסיוני, באמצעות קרן הפנסיה שבניהולה. בהתאם לכך, לקרן עמיתים שכירים ועצמאיים מכל המגזרים במשק.

מספר העמיתים בקרן הפנסיה

ביום 31 בדצמבר, 2015 מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,084 מתוכו 945 חשבונות עמיתים פעילים לעומת התקופה המקבילה אשתקד בה מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,105 מתוכו 1,003 חשבונות עמיתים פעילים.

הרכב ההכנסות בתקופת הדוח - קרן פנסיה יסוד עמית

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2015	2014
	אלפי ש"ח	
הכנסות		
ממזומנים ושווי מזומנים	21	127
מהשקעות:		
בניירות ערך שאינם סחירים	93,538	17,267
בניירות ערך סחירים	12,287	25,666
בפקדונות והלוואות	5,050	2,314
נדל"ן להשקעה	(7)	84
	110,868	45,331
הכנסות אחרות	45	70
סיוע ממשלתי ישיר	12,055	11,267
סך כל ההכנסות	122,989	56,795
הוצאות		
דמי ניהול	3,760	3,755
עודף הכנסות, נטו מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה	119,229	53,040

בשנת הדוח נרשמו הכנסות מהשקעות בסך של 110,868 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 45,331 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההכנסות נבעו מיישום הוראות ביצוע של מרווח הוגן שהניבו לקרן הכנסה חד פעמית של שערוך בסך של כ-84 מיליוני ש"ח. לפרוט נוסף ראה באור 8ד' בדוחו הכספי של הקרן.

דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 3,760 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 3,755 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אגרות חוב מיועדות ממשלתיות

אגרות חוב מיועדות ממשלתיות כוללות אג"ח מיועדות ישנות מסוג "מירון" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.57% כן אג"ח מסוג "ערד" בריבית ריאלית שנתית של 4.86% (עבור עמיתים ותיקים), וכן אג"ח מיועדות ממשלתיות חדשות מסוד "ערד" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.05% (עבור עמיתי תקופת הביניים).

(ג) <u>התפתחויות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה בהשוואה לשנים קודמות, והתפתחויות</u>

<u>ביטוח משנה</u>

הקרן מפעילה תוכנית פנסיית יסוד בלבד ואינה מבטחת את העמיתים בביטוח משנה.

<u>ביטוח משלים (אבדן כושר עבודה ופטירה)</u>

לצורך הרחבת והשלמת זכויותיהם של עמיתי הקרן חלק קטן מעמיתי קרן הפנסיה מבוטחים על חשבונם בביטוח אבדן כושר העבודה וביטוח חיים לסיכוני מוות. ביטוח זה קיים עפ"י הסכם המתחדש מידי מספר שנים בין החברה המנהלת ובין החברה המבטחת, תמורת פרמיה המשולמת ע"י המעבידים והעובדים. נכון למועד הדו"ח "איילון חברה לביטוח בע"מ" מעניקה את הכיסויים כאמור במסגרת פוליסה שהופקה מטעמה אשר תוקפה מוארך מעת לעת.

להלן פרטי הכיסויים וסכומי הביטוח:

מקרה מוות	-	60 משכורות חודשיות של "השכר הקובע".
אבדן כושר עבודה מלא	-	פיצוי חודשי בגובה מכפלת "שיעור הפיצוי" ב"שכר הקובע" בנוסף, תשלם חברת הביטוח לעמית מידי חודש סכום השווה ל- 11.5% משכרו הקובע של העובד. כל זאת החל מתום החודש השישי של אבדן כושר העבודה עד לגיל פרישה כמוגדר בתקנון.
שיעור הפיצוי	-	3% לכל שנת ותק פנסיוני עד 10 שנות ותק פנסיוני ראשונות ועוד 1.4% לכל שנת ותק פנסיוני נוספת ולכל היותר 65% מהשכר הקובע לביטוח זה. חישוב הפיצוי החודשי לאבדן כושר הינו עד גיל פרישה כמוגדר בתקנון.
		א. <u>שיעור הפיצוי</u> שיעור הפיצוי מחושב על בסיס הוותק הפנסיוני בקרן הפנסיה הינו עד גיל פרישה כמוגדר בתקנון.
		ב. <u>תקופת התשלום</u> הפיצוי משולם עד גיל הפרישה הקבוע בתקנון.
אבדן כושר עבודה חלקי	-	במקרה של נכות חלקית ותמידית הגורמת לאבדן כושר עבודה תמידי בשיעור שבין 50% ל-74% , ישולם סכום חד פעמי בגובה 30 משכורות חודשיות לפי השכר הקובע והמבוטח ימשיך להיות מבוטח על מחצית הפיצוי החודשי שבו היה מבוטח לפני קרות האירוע ובכל מקרה לא יותר מ- 50% מהכנסתו החודשית.

הביטוח בא לתת פתרון למקרה נכות ושאירים לפני גיל הפרישה לזקנה. הקרן אינה נושאת באחריות הביטוחית אלא מהווה גורם המתווך בין העמיתים שבחרו להיות מבוטחים לבין חברת הביטוח, ללא תמורה.

(ד) <u>אירועים חריגים מאז הדוח הכספי האחרון, לרבות ארגון מחדש של קרן הפנסיה ו/או החברה המנהלת, אמצעי התייעלות שננקטו, סכסוכי עבודה, שינויים מהותיים בבעלות או בהנהלה, רכישת חברות.</u>

1. בתחילת חודש יוני 2012 פורסמה טיוטת הצעת האוצר לקבלת "כרית בטחון" ובחודש נובמבר 2012 פורסמה הצעת החוק ברשומות ובחודש ינואר 2014 פורסמה הצעת חוק מתוקנת בנושא (אשר עברה בקריאה ראשונה). ההצעה כללה דרישה להפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, בתמורה לקבלת "כרית הביטחון" כמפורט במסמך האמור.
לפיכך, ביום 21 בנובמבר, 2012 אישר דירקטוריון החברה את המתווה המוצע בהצעת החוק הנזכרת לעיל תוך הוספת התאמות רלוונטיות לתקנון קרן הפנסיה שיועברו לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בהתאם לכך תערוך החברה את התיקונים הנדרשים בתקנון קרן הפנסיה.
בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה כאמור, במהלך חודש דצמבר 2012 החברה הגישה בקשה לתיקון תקנון קרן הפנסיה.
בהתאם לכך, ביום 30 בינואר, 2013 התקבל אישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לפיו מיום 30 בינואר, 2013 תוקן התקנון לצורך קבלת "כרית הביטחון" ונכללו בו בין היתר השינויים שלהלן:

א. עדכון גיל הפרישה בתקנון הקרן - גיל הפרישה עודכן בהתאם לטבלת גילאי הפרישה כפי שפורסמה בהצעת החוק, ובהתאם לכך יעלה בהדרגה לגברים מגיל 65 ועד גיל 67, ולנשים – מגיל 60 יעלה בהדרגה עד לגיל 64.
מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:

1. בשנת 2013 - 0.25%
2. בשנת 2014 - 0.75%
3. בשנת 2015 - 1%
4. בשנת 2016 - 15%
5. בשנת 2017 ואילך - 1.75%

ב. מנגנון האיזון האקטוארי - מנגנון האיזון האקטוארי עודכן כך שעודף אקטוארי יחולק לעמיתי הקרן לרבות לפנסיונרים ושאירים רק מהחלק העולה על 5% בעתודה האקטוארית.

ג. עדכון נספחי התקנון (נספחי מנות הפנסיה, מקדמי ההיוון ומקדמי הקדמת פרישה) - תיקון התקנון כולל עדכון של הנספחים האמורים באופן המגלם את אימוץ מתווה האוצר וביצוע ההתאמות הנדרשות ליישומו בקרן באמצעות עדכון הריבית התחשיבית.

ד. כמו כן, מבלי לגרוע מההוראות בדבר עדכון גיל הפרישה כאמור לעיל, נוספה בתקנון הוראה לפיה מנגנון הגדלת הפנסיה כאמור בסעיפים 34(א)- 34(ב) לתקנון הקרן, יחול על נשים אשר יפרשו לפנסיה על פי תקנון זה לאחר גיל 62.

בהתאם להצעת החוק בנושא "כרית בטחון" כפי שפורסמה ברשומות, "כרית הביטחון" אשר הוקצתה לקרן הפנסיה שבניהול החברה מסתכמת לכ-87 מיליון ש"ח.

בתאריך 3 למרס, 2015 התקבל מכתב ממנהל מחלקת הפנסיה באגף שוק ההון מר הראל שרעבי לקרנות הפנסיה הוותיקות לגבי הפעלת מנגנון האיזון, המכתב מבהיר כי נדרש להפעיל את מנגנון האיזון בהתאם לשיעור בו נדרש בפועל לאזן את הקרן.

שיעור הגרעון הכולל בקרן בעבור סה"כ העמיתים הינו כ-6.1%, שווי כרית הביטחון אשר ממודדת ל- 31 בדצמבר, 2015 מסתכם לכ-103 מיליוני ש"ח כך ששיעור הגרעון לאחר שימוש בכרית הינו 0.8% אשר נמוך מ 5% בעבור כלל עמיתי הקרן. שווי כרית הביטחון כולל את הריבית וההצמדה מיום 31 בדצמבר, 2011 ועד למועד המאזן ואינו כולל את השווי ההוגן העתידי אשר היה מגדיל את ערך הכרית ל 199 מיליון ש"ח. בהתאם לאמור במכתב מיום 3 במרס, 2015 ולאור הנתונים לעיל החברה אימצה את הערכות האקטואר שלא להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי.

1. (המשך)

יש לציין כי בשלב זה הליך החקיקה האמור טרם הושלם וטרם התקבלו הנחיות מפורטות בדבר אופן יישום מנגנון "כרית הביטחון", ומשכך יובהר כי אם וככל שיתקבלו, לאחר תאריך המאזן, הנחיות מפורטות, החברה תפעל בהתאם.

2. <u>הנחיות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון בנושא עדכון נוסחת פדיון כספים מקרן הפנסיה הותיקה מאוזנת "עמית"</u>

ביום 9 בספטמבר 2014 הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון הורתה לפניקס כי כל משיכה של כספים מקרן הפנסיה שלא בדרך של קצבה תיעשה בהתאם לנוסחת הפדיון הקבועה בתקנה 41כט(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל),התשכ"ד – 1964.

בהתאם להוראות הממונה כפי שניתנו לחברה, הרי שלגבי משיכה של כספים לאחר גיל פרישה של העמית לפי הוראות תקנון הקרן, יראו את ערך הפדיון ליום 31 בדצמבר 2013 בהתאם לתקנון הקרן כפי שהיה באותו המועד כסכום שהופקד לראשונה לקרן באותו המועד, ואת המועד האמור כמועד היות העמית לעמית בקופה, כך שעמית שיפקיד כספים מחודש ינואר 2014 ואילך, אזי הוותק של העמית בקרן לעניין תקנה 41כט האמורה לעיל, ימנה מיום 1.1.2014.

כמו כן, הממונה הורתה כי בעת משיכת כספים תיזקף לחובת העמית תוצאת המאזן האקטוארי של הקרן ללא כרית ביטחון, בהתאם להצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28)(כרית ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ד-2014 והוראות הממונה.
על פי הוראת הממונה ככל שהקרן תבצע פריסה של עודף או גירעון אקטוארי על פני מספר שנים, הרי שיש לזקוף לעמית בעת משיכת הכספים את מלוא העודף או הגירעון.
בנוסף, יבוטל מנגנון "ניכוי קרן סיכון" בעת משיכה שלא בדרך של קצבה (3% במשיכה לפני גיל פרישה, 1% משיכה אחרי גיל פרישה).
ההוראות שלעיל יחולו לגבי משיכות מיום 2.6.2014 ואילך.
במסגרת אישור תיקון תקנון הקרן שניתן על ידי הממונה על שוק ההון בחודש מאי 2015 הוטמעו הוראות אלה בתוך הוראות תקנון קרן הפנסיה.

3. בחודש ינואר 2015 הודיע מנכ"ל החברה הקודם, מר עמוס לוזון כי הוא מבקש לסיים את כהונתו כמנכ"ל החברה החל מהמועד בו ימונה לו מחליף, וזאת לנוכח מינויו למנכ"ל הפניקס סוכנויות ביטוח 1989 בע"מ ומנהל אשכול הסדרים בפניקס חברה לביטוח בע"מ.
ביום 10 במאי, 2015 הודיע מר בני שיזף, כי לנוכח הגשת בקשה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לצורך מינויו למנכ"ל החברה, וככל שהמינוי יאושר על ידי הממונה ועל ידי דירקטוריון החברה, יסיים מר שיזף את כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה, החל מהמועד בו ימונה לו מחליף על ידי האסיפה הכללית של החברות.
ביום 11 במאי, 2015 התקבלה הודעה מאגף שוק ההון ביטוח וחיסכון לפיה הממונה אינה מתנגדת למינויו מר בני שיזף למנכ"ל החברה ולמינויו של מר אייל לפידות כיו"ר דירקטוריון החברה, וזאת בהתאם לבקשות שהוגשו מטעם החברה. ביום 11 במאי, 2015 אישרה האסיפה הכללית של החברה את מינויו של מר אייל לפידות כדירקטור בחברה. ביום 14 במאי, 2015 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר בני שיזף כמנכ"ל החברה ואת מינויו של מר אייל לפידות כיו"ר הדירקטוריון.

2. תיאור הסביבה העסקית

(א) מבנה תחום הפעילות והשינויים החלים בו

תחום פעילות הקרן הינו חסכון לזמן ארוך באמצעות קופות גמל. תחום זה מורכב באופן כללי מקופות גמל (בשם החדש קופות גמל לא משלמות) לסוגיהן השונים ומקרנות פנסיה וביטוחי מנהלים, בשם החדש (קופות גמל משלמות). הקרן פועלת בענף משנה של קרנות פנסיה וותיקות, אשר אינן קולטות מבוטחים חדשים משנת 1995 והלאה.
תחום זה קיבל העדפה לאומית באמצעות הטבות מס , במטרה לקדם את החסכון ארוך הטווח וכפתרון להבטחת הכנסה חודשית לפורשים מעבודה בגיל פרישה תחום זה פועל על פי רגולציה רחבה שהתפתחה רבות בשנים האחרונות מתוך מטרה להסדיר את הפעילות ולמסדה בחקיקה ראשית.
החשיפה הגבירה את המודעות של האזרח לכל נושא התשואה, ומגדיל הן את החסכון לטווח ארוך והן את הביקוש לשירותי ניהול נכסים.
במקביל למודעות להבדלים בין התשואות, יהיה צורך להמשיך ולפתח ולקבוע כלים אובייקטיביים לבחינת השוני בין הסיכונים, על מנת שייווצרו כלים להשוואת התשואה של כל אפיק לתשואה של נכסים אחרים בעלי אותו אפיון של סיכון. הרגולטור החל משנת 2009 מחייב את הגופים לפרסם מדד ניהול סיכונים על פי מודל אחיד שאושר על ידי אגף שוק ההון, פרסום מרכיבי תשואה וכן קיימת טיוטא המחייבת את הגוף המוסדי להצהיר על מדיניות ההשקעה שלו ועל יעדי התשואה. פרמטרים אלו יאפשרו לחוסכים להשוות באופן אובייקטיבי את הסיכון הגלום בהשקעות הקופות השונות.
כמו כן התחום נפתח לתחרות גדולה ולניידות כספים בין סוגי החסכון לטווח ארוך כתוצאה מפרסום תקנות הניוד המאפשרות למעשה ניוד חלק של כספים בין כל מרכיבי החסכון לטווח ארוך.
לדעת החברה אין השפעה של נושא זה על פעילות הקרן מכיוון שמדובר בקרן פנסיה סגורה הזכאית לאג"ח מיועדות ותקנות וחוזרי הניוד אינם חלים עליה.

(ב) חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות

בחודש אוגוסט 2005 נתקבלו בכנסת שלושת החוקים הבאים, שחוקקו לפי הצעת הממשלה בהסתמך על המלצות הצוות הבין-משרדי לעניין הרפורמה בשוק ההון (המוכר כ"ועדת בכר"):

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (התשס"ה-2005) ;

חוק הייעוץ (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, בשמו הקודם: חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005).

1. בחודש ינואר 2008 נחקק תיקון חוק הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008), לפיו כלל הכספים המופקדים בקופות הגמל האישיות שנוהלו כקופות הוניות עד סוף שנת 2007 (קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים, ביטוחי מנהלים הוניים) - יהיו מיועדים למטרות קצבה בלבד, וקופות הגמל האמורות יהפכו לקופות גמל לא משלמות לקצבה, דהיינו קופות שרשאיות לשלם את כספי התגמולים שהופקדו בהן משנת 2008 ואילך רק על דרך של העברתם לקופות גמל משלמות לקצבה (שהן קופות המורשות לשלם תשלומי פנסיה חודשיים לעמיתים). בתיקון חוק הגמל נקבע כי לא יחול שינוי לעניין משיכת כספי הפיצויים בסכום הוני (בהתקיים התנאים הנדרשים לשם כך) ולעניין מעמדם של הכספים שהופקדו בקופות ההוניות עד יום 31 בדצמבר 2007, וכי ניתן יהיה להוון תשלומי פנסיה ככל שהם עולים על סכום פנסיה מזערי שנקבע לעניין זה.

2. בתיקון 3 לחוק חוק הגמל נקבע כי משנת 2008 ואילך נאסרה ההפקדה בקופות הגמל המרכזיות לפיצויים (הוראות מעבר בתיקון האמור קובעות כי יותרו הפקדות בקופות מסוג זה - רק הפקדות של עמיתים-מעסיקים קיימים ורק בגין עובדיהם של אותם מעסיקים שבגינם הופקדו בקופות כספים בדצמבר 2007 - עד סוף שנת 2010). בהתאם להוראות התיקון לחוק הגמל, החל מיום 1 בינואר 2011 נסגרו הקופות המרכזיות לפיצויים להפקדות חדשות.

(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)

3. בחודש ינואר 2008 נכנס לתוקפו צו ההרחבה להסכם הקיבוצי הכללי שנחתם בחודש נובמבר 2007 והקובע הסדר של פנסיית חובה לכל עובד, והמחיל את הוראות ההסכם הקיבוצי האמור על כלל המשק. הוראות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה האמורים קובעות כי הביטוח הפנסיוני לפיהם לעובד שלא יבחר במכשיר אחר יבוצע בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וקובעות הסדר מדורג לגבי שיעורי דמי הגמולים מן השכר המבוטח. לפי הוראות הסדר פנסיות חובה חובת הביטוח הפנסיוני לפיו חלה לעניין כל עובד מגיל 20 - באשה או 21 - בגבר, ועד גיל 67 (בתנאי שהפורש בגיל זה מקבל קצבה), והיא חלה על ביטוח השכר שעד גובה השכר הממוצע במשק. ההסדר מחריג מתחולתו עובדים שיש להם הסדרי פנסיה מיטיבים, כהגדרתם בהסדר פנסיית חובה. בחודש ספטמבר 2010 נחתם הסכם קיבוצי בין ההסתדרות ולשכת התיאום של ארגוני המעסיקים המתקן את ההסכם הקיים לביטוח פנסיוני מקיף במשק (פנסיית חובה) ולפיו בשנת 2014 יוגדלו שיעורי ההפקדה במסגרת הסדר פנסיית חובה כך שהם יעמדו על 17.5%. בחודש ספטמבר 2011, שר התמ"ת פרסם צו המאמץ את ההסכם הקיבוצי האמור על כלל העובדים במשק.

4. בחודש פברואר 2008 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, לפיהן ניתן יהיה לבצע העברות של סכומים צבורים בין קופות הגמל השונות גם אם הן מסוגים שונים (למשל - העברת כספים מביטוח מנהלים הוני לקרן פנסיה), ובלבד שלא תהא העברה מקופת גמל למטרת קצבה לקופת גמל הונית. התקנות האמורות נכנסו לתוקפן באופן מלא בראשית 2009 והן צפויות להרחיב את התחרות בין הגופים המוסדיים השונים (קרנות פנסיה, חברות ביטוח וקופות גמל) גם לעניין ניהול הכספים הצבורים המנוהלים על ידם, מעבר לתחרות על ההפקדות החדשות המופקדות במכשירים השונים. בחודש ינואר 2015 התפרסם חוזר העברת כספים בין קופות גמל. מטרת חוזר זה, בהמשך ובהתאם לתקנות הניוד, היא להסדיר את הליכי העברת הכספים בין קופות גמל. החוזר מטפל בין השאר בלוחות הזמנים להעברת הכספים, באופן ומועדים להעברת הכיסוי הביטוחי ובנתונים שיש להעביר בין החברות המנהלות וכן למעסיקו של העובד המבקש לנייד את הכספים. חוזר זה מחליף חוזר שהיה בתוקף ותחילתן של הוראות חוזר זה בחודש יולי 2015.

5. החוק לאכיפת מיסים בחשבונות זרים (Foreign Account Tax Compliance Act) (להלן: "החוק" ו/או "FATCA"). חוק אמריקאי שמטרתו מניעת התחמקות מתשלום מס על ידי ישויות אמריקאיות בעלות חשבונות מחוץ לארה"ב. במסגרת החוק נקבעו תקנות ליישום אופרטיבי של הוראותיו שתחילתן בחודש יולי 2014. בחודש יוני 2014 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארצות הברית לשיפור אכיפת מס בינלאומית ויישום הוראות חקיקת ה-FATCA (להלן: "ההסכם"). ההסכם קובע הוראות לעניין העברת מידע לרשות המס בארצות הברית, באמצעות רשות המיסים בישראל, שתקבל את המידע מהמוסדות הפיננסים בישראל. מידע כאמור, יכלול נתונים לגבי יתרות והכנסות שמקורן בחשבונות של "אמריקאים" כמפורט בהסכם. המועד הראשון להעברת המידע על פי ההסכם הוא 30 בספטמבר 2015. ההסכם טרם אושרר בכנסת. בחודש דצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת מסמך היערכות ליישום הוראות ההסכם. החברה נערכה לנושא, לרבות קיום דיון בדירקטוריון, רישום לפורטל ה-FATCA, כן נערכת החברה ליישום בהתאם לדרישות החוק בארץ ככל שיתפרסמו. בחודש דצמבר התפרסמה הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), התשע"ה-2015, במטרה לאפשר למדינת ישראל ליישם את הסכם פטקא ולחתום על הסכמים נוספים לחילופי מידע בהתאם למקובל היום בעולם, וליישמם.

6. חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 (תיקוני חקיקה) התשע"ה- 2015.בחודש נובמבר 2015 התפרסם חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 (תיקוני חקיקה) התשע"ה- 2015. החוק מורכב מפרקים שונים וביניהם: בריאות- ראה פרק מסגרות חוקיות עיקריות תחום פעילות בריאות. ייעוץ פנסיוני ושיווק פנסיוני- ראה הרחבה בנושא בהמשך פרק זה. שונות- מאפשר לגופים חוץ- בנקאיים לגייס הון באמצעות הנפקת תעודות התחייבות לציבור.

7. במהלך שנת 2015 נכנסו לתוקף מספר פרקים מרכזיים בקודקס הרגולציה הכללי (להלן: "הקודקס" ו/או "החוזר המאוחד"), שמטרתו יצירת ספר רגולציה סדור, עקבי ומקיף, שיסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. הקודקס מאגד בתוכו את הוראות המפקח, עמדותיו והכרעותיו. פרקי הקודקס המרכזיים אשר נכנסו לתוקף: ניהול נכסי השקעה: כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים, הלוואה מותאמת לתאגיד ולבעל שליטה בתאגיד שהיו בקשיים, החזקה מעל 20% באמצעי השליטה של תאגיד, תנאים להשתתפות בעסקת קונסורציום, מדידת נכסים ומדידת התחייבויות.

8. בחודש פברואר 2015 פורסמה הכרעה עקרונית בעניין חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן בסעיף זה: "החוק") לפיה על חברות הביטוח לתת הודעה מנומקת בכתב לאדם עם מוגבלות, כהגדרתו בחוק, במקרים של דחייה מביטוח או במתן יחס שונה כמבוטח וכן ניתנו הנחיות לגבי המרכיבים שיש לכלול בהודעה כאמור.

(ב) חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

9. בחודש אוגוסט 2015 התפרסם חוזר עקרונות לעריכת חיתום רפואי במטרה לקבוע עקרונות מנחים לביצוע הליך חיתום רפואי. לחוזר מצורפת כנספח רשימה מפורטת של נהגים שניתן לעשות בהם שימוש בהליך חיתום רפואי ונהגים שאין לעשות בהם שימוש. בהתאם להוראות החוזר על המבטח להתאים את אופן התשאול הרפואי לסוג המידע המבוקש ולמאפייני המועמד לביטוח בשים לב למאפייני המועמד לביטוח, לרבות לעניין גילו, רמת שליטתו בשפה העברית ומצבו הנפשי הנחזה או מצבו הרפואי הנחזה. עוד נקבע כי תוכן השאלות בשאלון רפואי, מספרן והיקפן ייקבע בהתחשב באופן הצירוף לביטוח, לסוג הביטוח אליו מבקש המועמד לביטוח להצטרף ולסכום הביטוח אותו מבקש המועמד לביטוח לרכוש. כמו כן, גוף מוסדי יודיע למועמד לביטוח על תוצאות הליך החיתום הרפואי תוך 90 ימים ממועד בקשת ההצטרפות לביטוח. תחילתן של הוראות חוזר זה החל מיום 1 באפריל 2016 והן יחולו על כל הליך חיתום רפואי שיבצע גוף מוסדי החל ממועד התחילה.

10. בחודש אוקטובר 2015 התפרסם חוזר המהווה תיקון לחוזר מדיניות תגמול בגופים מוסדיים מאפריל 2014. התיקון עוסק בין היתר, בנושאים הבאים: תגמול דירקטור שאינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי וכן יו"ר דירקטוריון- לא יכלול רכיב משתנה בשל כהונתו. תגמול דירקטור רגיל יהא כתגמול דירקטור חיצוני. תגמול יו"ר הדירקטוריון יקבע כמכפיל לתגמול של דח"צ ותחול חובת פרסום גובה המכפיל. גוף מוסדי לא יישא בעלויות העסקת עובד או בעל תפקיד מרכזי בו בשל כהונתו בתאגיד אחר, לרבות כהונה בתאגיד אחר שהוא חלק מקבוצת משקיעים אליה משתייך הגוף המוסדי (אלא אם יש לו קשר ענייני חזק לתפקידו בגוף המוסדי). בין השיקולים בקביעת מדיניות התגמול יש לקחת בחשבון גם תזכירי חוק וכן עמדות של המפקח בקשר לתגמול. בחוזר מפורטות הנחיות באשר להשבה של רכיב משתנה. תחילתן של הוראות תיקון זה, ביום 7 באוקטובר 2015, והן יחולו על הסכם תגמול שאושר מיום התחילה ואילך, לרבות הארכה או שינוי של הסכם תגמול קיים. באשר להוראות בעניין עלויות העסקת עובדים ובעלי תפקיד מרכזי בקבוצת משקיעים, תחילתן של ההוראות תהיינה בתום שישה חודשים מיום התחילה. הסכמי תגמול שאושרו לפני יום התחילה יותאמו להוראות תיקון זה עד ליום 31 בדצמבר 2017.

11. בחודש מרץ 2015 פורסם חוזר מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי. חוזר זה מעדכן חוזר שהיה בתוקף, ומוסיף כי על גוף מוסדי להציג באתר האינטרנט, מידע מפורט בדבר תגמולים לסוכני ביטוח, הניתנים כחלק ממבצעים שהוא עורך, בגין מכירה של מוצרים פנסיוניים ומוצרי ביטוח ארוכי טווח. תחילתו של חוזר זה בחודש יוני 2015.

12. בחודש פברואר 2015 פורסמה עמדת ממונה- ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המבוססת על בדיקה מקיפה שערך המפקח, באשר להסדרת אופן הטיפול בדמי הביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח ועמידה בהוראותיו באשר לניהול חשבון נאמנות. בנייר העמדה מפורטים יישומים ראויים ויישומים חסרים. בין היישומים הראויים: קיום נוהל לעניין אופן העברת הפקדות מלקוחות לחשבון הנאמנות ואופן הפקדת הכספים ורישומם, תשלום עמלות ניהול חשבון וכן קיום בקרות. בין היישומים החסרים: גביית רווחים וריביות שנצמחו מחשבון הנאמנות, קבלת דוחות בגין ההפקדות מהסוכנויות.

13. בחודש יוני 2015 התפרסם תזכיר חוק להסדרת חובות (תיקוני חקיקה), התשע"ה- 2015. בחודש נובמבר 2014 פרסמה הוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל בראשות המנהלת הכללית של משרד האוצר (להלן: "הוועדה") את המלצותיה לשר האוצר ולנגידת בנק ישראל. הוועדה הוקמה על רקע ריבוי הסדרי החוב במשק הישראלי במהלך השנים האחרונות, ומעורבותן של חברות גדולות במשק, המשתייכות לקבוצות עסקיות, בהסדרי חוב. מטרת הוועדה הייתה לבחון את תחום הסדרי החוב בישראל, ולגבש המלצות אשר יובילו לצמצום ההשפעות השליליות הנלוות למקרים שבהם חברה נקלעת לקשיים וקיים סיכון ממשי להחזר החוב אותו נטלה. בין המלצות הוועדה: בניה של תהליך המתייחס לאפשרות הכניסה של חברה להסדר חוב, מן המועד שבו קיימת אפשרות לבעיה פיננסית ועד למועד שבו נמצא פתרון לבעיה זו, אם בדרך של הסדר חוב ואם בדרך אחרת (להלן: "מתווה השלבים") וכן קביעת כללים בהיבטים נוספים הנוגעים לתהליך מתן האשראי ותימחורו ולתהליך ניהול האשראי ותהליך הסדר החוב. בשל החשיבות ביישום ההמלצות כמכלול אחד הופץ תזכיר אחד שבו שלושה תיקונים עקיפים לחקיקה קיימת: חוק החברות, התשנ"ט-1999 ולפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, במסגרתו מוצע להסדיר את מתווה השלבים וכן היבטים נוספים הנוגעים לניהול תהליך הסדר החוב. חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, במסגרתו מוצע לקבוע הסדרים שונים הנוגעים להליך ניהול האשראי וניהול תהליך הסדר החוב. חוק קידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, במסגרתו מוצע לקבוע מגבלת אשראי לקבוצה עסקית וזאת כחלק מהסדרת תהליך מתן האשראי.

(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)

14. בחודש יולי 2015 פורסמה הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות (תיקון מס' 3) התשע"ה – 2015. זאת, כפועל יוצא של המלצות הוועדה להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית אשר מונתה בדצמבר 2011. במסגרת הצעת החוק עודכן מנגנון תקרת הריבית והורחבה תחולת החוק גם על תאגידים בנקאיים, לצד הבטחה של הגנה נאותה של הצרכנים בשוק האשראי. למעשה הצעת החוק מציעה להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לבין אלה החלות על מלויים מוסדיים לרבות המערכת הבנקאית ובהתאם לשנות את שם החוק ל"חוק אשראי הוגן". הצעת החוק מאפשרת החלת הוראות החוק גם על תאגידים מסוג שיקבע שר המשפטים בהסכמת שר האוצר. כמו כן, הוספו סעיפי עונשין ועיצומים כספיים שיחולו על מלווה מוסדי בשל הפרת הוראות החוק.

15. בחודש יולי 2015 התפרסמה הצעת חוק המשכון, התשע"ה- 2015. על פי דברי ההסבר, בכדי לפתח את שוק האשראי, מוצע חוק משכון מודרני אשר יאפשר היקף רחב יותר של נכסים הניתנים למשכון, ובכך יקטינו למעשה את הסיכון של הנושה לאי פרעון מצד החייב.

16. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת נספח לחוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע תוספת להוראות הקיימות בכל הנוגע, בין היתר, למתן הודעות למבוטח או לתובע, למידע במהלך התביעה, דחייתה או אישורה, להוראות בדבר קיזוז יתרות לתשלום למול חובות תובע וכן להוראות התנהלות בחקירות במהלך בירור תביעה.

17. בחודש אוקטובר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר ניהול סיכוני אבטחת מידע בגופים מוסדיים, במטרה לעדכן את הוראות החוזר משנת 2006. הטיוטה מסדירה את פעילות הממשל התאגידי הקשורה להיבטי סיכוני אבטחת מידע וסייבר. על פי הטיוטה, גופים מוסדיים ידרשו לאסוף מודיעין כנגד מתקפות עתידיות במערכת הפיננסית, להתכונן להפעלה דיגיטלית מלאה של מערכות המידע, כולל שיווק ומכירה והעברת מידע של מוצרי ביטוח ומוצרים פנסיוניים. ההוראות החדשות מרחיבות גם את כל ההיבט הרגולטורי לתחום הסייבר, כולל דרישה למוכנות של גופים מוסדיים לאירועי חירום, תרגול ודיווח לממונה על שוק ההון. הממונה מאפשרת לגופים להשתמש במערכות ענן, בכפוף להערכת סיכונים ייעודית ולהחלטת דירקטוריון.

18. בחודש דצמבר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר מיקור חוץ בגופים מוסדיים במטרה לעדכן את החוזר משנת 2013. כזכור, חוזר זה נועד להסדיר את ביצוע הפעולות של גוף מוסדי באמצעות נותן שירות חיצוני, אשר אלמלא נעשתה על ידי נותן השירות, היתה מתבצעת על ידי הגוף המוסדי. בטיוטה ישנה הבחנה בין מיקור חוץ מהותי לבין מיקור חוץ שאינו מהותי והיא מרחיבה את התחולה של החוזר, קובעת מספר פעולות כמיקור חוץ, מגדילה את מעורבות הדירקטוריון ומחילה הוראות ביחס למיקור חוץ גם על צדדים קשורים.

19. חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "חוק האכיפה המנהלית"). החוק חל על חברות הפעילות בשוק ההון ובהן חברות ציבוריות, תאגידים מדווחים, יועצי ומשווקי השקעות, מנהלי תיקים וקרנות נאמנות, חברות תעודות סל וחברות המנפיקות מוצרים פיננסים. מטרת החוק בעיקרה לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החוקים עליהם ממונה רשות ניירות ערך. דירקטוריון החברה אימץ תכנית אכיפה פנימית בקשר לדיני ניירות ערך בהתאם לקריטריונים שפרסמה הרשות בעניין זה, ומינה ממונה על אכיפה פנימית מכוח תכנית זו.

20. חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "חוק הגברת האכיפה"). חוק בעל עקרונות דומים לחוק ייעול הליכי האכיפה, אשר חל על חברות ביטוח וחברות מנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה. מטרתו העיקרית לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החוקים עליהם ממונה המפקח על הביטוח. במסגרת זו פרסם המפקח חוזר ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לחייב גופים מוסדיים למנות ממונה ציות ואכיפה פנימית וכן לקבוע תוכנית ציות ואכיפה פנימית ונקיטת אמצעים סבירים ליישומה. במקביל, פורסמה עמדת הממונה- הבהרה: קריטריונים להערכת אפקטיביות של תוכנית ציות ואכיפה פנימית ומדיניות הממונה ליישומה. בהתאם לנייר העמדה קיומה של תוכנית אכיפה פנימית אפקטיבית תסייע במניעת הפרות ותהווה שיקול להפחתת עיצום כספי המוטל על המפר. הדירקטוריון של החברה, אימץ מסגרת תכנית ציות ואכיפה פנימית בקשר עם הדינים עליהם מפקח הממונה על שוק ההון ומינה ממונה על ציות ואכיפה פנימית מכוח תכנית זו. יישומה של תכנית הציות והאכיפה מתבסס הן על פעולות שהחברות האמורות ביצעו, והן על תכנית עבודה רב שנתית שנקבעה, ובכלל זה: עריכת סקרי ציות, טיפול בממצאים, עדכון נהלים וכד'.

(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)

21. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 (להלן: "תקנות הדירקטוריון"). תקנות הדירקטוריון קובעות כללים לדרך ואופן התנהלות הדירקטוריון וועדותיו.

22. בחודש נובמבר 2012 פורסם חוק החברות (תיקון מס' 20), התשע"ג-2012 (להלן: "תיקון מספר 20") אשר נכנס לתוקף בחודש אוקטובר 2013. עיקריו של תיקון מספר 20 בהסדרת מבנה התגמול לנושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות איגרות חוב ובקביעת הליך מיוחד לאישורו.

23. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן: "התקנות"). קובעות מסגרת אחידה לכללי השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, לרבות כספי הנוסטרו תוך ביצוע התאמות לשינויים שחלו בעשור האחרון, הן בשוק ההון והן בחיסכון הפנסיוני.

24. במסגרת קודקס הרגולציה לעניין ניהול נכסי השקעה נכללו הוראות משלימות מפורטות בנושאים מסוימים הנוגעים לכללי ההשקעה. זאת, כפי שהוסמך לכך הממונה בתקנות עצמן. קביעת הוראות מפורטות על ידי הממונה במסגרת קודקס הרגולציה ולא במסגרת התקנות עצמן, נועדה לאפשר ביצוע התאמות ככל שידרשו לשינויים שיחולו בתנאי השוק.

25. בחודש דצמבר 2015 התפרסם חוזר תיקון הוראות החוזר המאוחד – פרק 4 – ניהול נכסי השקעה (ועדת אשראי פנימית, בקרת השקעות וטיפול בחובות בעייתיים), במסגרתו מובאים תיקונים בהתאם להמלצות ועדת גולדשמידט ביחס לממשל תאגידי ביחס להעמדת הלוואות מותאמות, ובכלל זה מינוי ועדת אשראי פנימית, בקרת אשראי וטיפול בחובות בעייתיים בהלוואות מותאמות. לפי החוזר, גוף מוסדי המעמיד הלוואות מותאמות ימנה ועדת אשראי פנימית. החוזר קובע הוראות לגבי כשירות חברי הועדה והרכבה וקובע כי תפקידיה יהיו: (א) מתן המלצה או אישור העמדת הלוואה מותאמת, לצורך כך ייבחנו, בין היתר, מאפייני ההלוואה המותאמת בהשוואה לאשראי שניתן לחברות דומות, לאגרות חוב סחירות בעלות מאפיינים דומים או להלוואות מותאמות דומות שנתן הגוף המוסדי, בשים לב למאפיינים הייחודיים בהלוואה; (ב) אישור שינויים וחריגות מתנאי הלוואות מותאמות קיימות, בהתאם לפרמטרים שהוגדרו על ידי ועדת השקעות רלבנטית או הדירקטוריון, לפי העניין (ובלבד שאין מדובר בשינויים חריגים או בחריגות מהותיות); (ג) ועדת אשראי פנימית תאשר או תמליץ, לפי העניין, על אופן הטיפול בחוב בעייתי שהוא הלוואה מותאמת; (ד) מסירת דיווחים מידיים ותקופתיים. בנוסף, ביחס ליחידת בקרת ההשקעות נקבע, כי היא תהיה אחראית לבקר ולהעריך באופן שוטף גם מידע ונושאים שונים לגבי הלוואות מותאמות. כמו כן, גוף מוסדי רשאי לקבוע כי כל או חלק מתפקידי יחידת בקרת השקעות יבוצעו בידי אורגן אחר בגוף המוסדי שאינו נוטל תפקיד במערך ההשקעות, שכפיפותו מבטיחה את אי תלותו במערך ההשקעות, והוא בעל המומחיות והמשאבים המתאימים לביצוע התפקידים כאמור. זאת ועוד, גוף מוסדי ימנה גורם, אשר יהיה אחראי על ביצוע תהליך הערכת מצב חוב ("מרכז חובות בעייתיים"). מרכז חובות בעייתיים יכול שיהיה יחיד או צוות של בעלי תפקיד (עם תנאי כשירות מסוימים לפי החוזר), כאשר מרכז חובות בעייתיים יבחין בין חובות בעייתיים לחובות אחרים בשים לב לקריטריונים שונים המפורטים בחוזר. עוד נקבעו במסגרת החוזר תפקידים נוספים באחריותו של מרכז חובות בעייתיים וכן הוראות לעניין הגורמים המוסמכים להחליט על אופן הטיפול בחובות בעייתיים ולאשר הסדר חוב. תחילתו של חוזר זה ביום 1 במרץ 2016.

26. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008. תקנות אלה מסדירות את סוגי ההוצאות הישירות שמותר לגוף המוסדי לנכות מתוך כספי העמיתים שבניהולו בגין ההשקעות המבוצעות על ידו, זאת, מעבר לדמי הניהול אותם הוא גובה מהעמיתים.

27. בחודש אפריל 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד – 2014 (להלן: "התקנות להוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות"), במסגרתן נקבעו מספר שינויים בהוראת שעה (בתוקף עד תום שנת 2017), שהמהותי שבהם הינו כי שיעור ההוצאות הישירות הנובעות מהשקעה בנייר ערך לא סחיר, "עמלות ניהול חיצוני", והוצאות הנובעות ממשכנתה, אותן ניתן לגבות מנכסי עמיתי הגוף המוסדי, לא יעלה על שיעור של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי (להלן: "המגבלה"). המגבלה לא תחול על הוצאות הנובעות ממתן הלוואה או מהשקעה במניות לא סחירות למימון פרויקטים לתשתיות. כמו כן, המגבלה לא תחול על קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר ועל קופת גמל חדשה או מסלול השקעה חדש בקופת גמל מסלולית שאינו מסלול ברירת מחדל שעליהם יורה הממונה. כמו כן, נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שהתבצעו לפני כניסת התקנות לתוקף.

(ב) חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

28. בחודש פברואר 2015 פורסם חוזר דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008 קובעות אלו הוצאות רשאי גוף מוסדי לנכות מחשבונות העמיתים והמבוטחים מעבר לדמי הניהול. בנוסף, בשנת 2014 תוקנו תקנות אלו כך שנקבעה תקרה של 0.25% לשיעור הוצאות ישירות מסוימות שניתן לגבות מנכסי החוסכים כמפורט לעיל. הדיווח על הוצאות אלו מופיע כיום באופן חלקי ומתומצת בדוחות הכספיים ובדוח לעמית. לפיכך נוצר הצורך לפרט את מרכיבי ההוצאות הישירות הנגבות בשל ביצוע עסקאות בגופים המוסדיים, תוך התייחסות לתיקון שבוצע בשנת 2014. חוזר זה נועד להגביר את רמת המידע המוצג לציבור וליצור מנגנון פיקוח שקוף ביחס לגביית הוצאות אלו.

29. בחודש מרץ 2015 פורסמה עמדת ממונה בעניין הוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות. על פי נייר העמדה, בעת השקעה בקרן המשקיעה בקרן, קרן חוץ או קרן השקעה ("קרן של קרנות") יש לקחת בחשבון במסגרת ההוצאות המותרות בניכוי בשיעור של 0.25% מהשווי המוערך של נכסי קופת הגמל גם את ההוצאות הנגבות על ידי הקרן של הקרנות והוצאות נוספות, ככל שנגבות, במישרין או בעקיפין, על ידי קרנות בהן משקיעה הקרן של הקרנות.

30. בחודש מאי 2015 התפרסם חוזר הלוואות ממונפות, במסגרת החוזר נקבע, כי ועדת השקעות תדון לפחות אחת לשנה במדיניות הגוף המוסדי ביחס להלוואות ממונפות ובמצב התיק הכולל של ההלוואות הממונפות, ונקבעו הנושאים לגביהם יינתן לוועדת ההשקעות דיווח אחת לשנה. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 באוגוסט 2015.

31. בחודש ינואר 2015 פורסמה טיוטה שניה של החוזר המאוחד- הוראות לעניין ממשל תאגידי בהשקעות הטיוטה נוגעת לתפקידי הדירקטוריון בכל הנוגע להשקעות גוף מוסדי, לוועדות השקעות ולוועדות אשראי תוך התייחסות גם לשינויים בדבר ניהול סיכוני אשראי אשר באים ליישם חלק מהמלצות וועדת גולדשמיט, לעניין תפקידי הדירקטוריון וועדת השקעות בכל הקשור להלוואות מותאמות ולעניין מינוי ועדת משנה לאשראי.

32. בחודש דצמבר 2015 התפרסם תיקון לחוזר ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות, משנת 2007, במטרה להגביר את מעורבות ואחריות הדירקטוריון וועדת ההשקעות בתחום מתן הלוואות מותאמות על ידי גוף מוסדי. במסגרת התיקון, נקבע כי מדיניות העמדת הלוואות מותאמות יתייחסו בין היתר לסוגי לווים, הלוואות ובטוחות, בקרה שוטפת על איכות בטוחות, וכן לשיעור ההלוואות המותאמות בתיק הנכסים של הגוף המוסדי, בכלל זה קביעת שיעור מרבי של הלוואות מותאמות שיינתנו לתאגידים שעיקר פעילותם מחוץ לישראל.עיקר החידוש בתיקון, הוא כי ועדת השקעות של קופת גמל או ועדת השקעות תלויות תשואה של חברת ביטוח אשר כלל הנכסים שבתחום טיפולה עולה על 5 מיליארד ש"ח ומתוכם שיעור האשראי אגב השקעות שאינו אשראי מוחרג עולה על 15 אחוזים – תמנה ועדת משנה לאשראי. שתפקידיה יהיו: (א) פיקוח על יישום מדיניות הדירקטוריון וועדת השקעות רלבנטית לעניין העמדת אשראי; וכן (ב) אישור מראש של כל העמדת אשראי בסכומים ובשיעורים שקבעה ועדת ההשקעות רלבנטית. עוד קובע התיקון לחוזר, את תנאי הכשירות לכהן כחבר ועדת משנה לאשראי ואת הרכבה, כמו גם את סמכויותיה של ועדת משנה לאשראי ואת מארג היחסים בינה לבין ועדת ההשקעות. תחילתו של התיקון ביום 1 במרץ 2016.

33. בחודש ינואר 2015 פורסמו טיוטת חוזר כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים וטיוטת חוזר דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. טיוטות אלו, אשר גובשו בשיתוף עם הפיקוח על הבנקים, משלימות הוראות קודמות שנקבעו ביחס להלוואות מותאמות, ומסדירות לראשונה את תחום ההלוואות הממונפות. כמו כן, הטיוטות מסדירות את הדיווח שיש למסור לממונה, בדבר הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. מטרת ההוראות להפחית את הסיכונים בשלב העמדת האשראי ולאורך חיי החוב ולצמצם את הסיכון לחדלות פירעון.

(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)

34. בחודש מאי 2015 התפרסמו שתי טיוטות בעניין ממשל תאגיד בהשקעות (הלוואות מותאמות). על פי דברי ההסבר, בשנים האחרונות ניכרת מגמת גידול בהיקף ההלוואות המותאמות (tailor made) שנותנים גופים מוסדיים. לאור מגמה זו, מינה הממונה את הוועדה לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות (להלן: "ועדת גולדשמידט") על מנת להציע הסדרה ראויה, ודרכי עבודה שיהלמו את היקף הפעילות הגדל. ועדת גולדשמידט הגישה את המלצותיה בחודש אפריל 2014. ההמלצות נוגעות, בין היתר, לתפקידי הדירקטוריון, ועדת ההשקעות ביחס למתן הלוואות מותאמות על ידי הגוף המוסדי ולאופן השתתפות של גוף מוסדי בעסקאות קונסורציום וסינדיקציה. לאור כך, מתפרסמות כעת שתי טיוטות: טיוטה שניה לתיקון הוראות חוזר "ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות" במטרה להגביר את מעורבות ואחריות הדירקטוריון וועדת ההשקעות בתחום מתן הלוואות מותאמות על ידי גוף מוסדי תוך שימת לב לקצב הגידול של אפיק זה מתוך תיק ההשקעות הכולל בישראל ומחוץ לישראל, לפי העניין. טיוטה שניה לתיקון הוראות "ניהול נכסי השקעה" שעניינה ועדת אשראי פנימית, בקרת השקעות וטיפול בחובות בעייתיים, מינוי וועדת אשראי פנימית, הרחבת תפקידי יחידת בקרת השקעות וטיפול בחובות בעייתיים.

35. בחודש דצמבר 2015 התפרסמה טיוטת עמדת הממונה בכל הנוגע להתקשרות בהסכם איסדא לפיה על גוף מוסדי ליצור את התשתית המשפטית המתאימה להתקשרויות בעסקאות נגזרים על ידי חתימה על הסכם איסדא עם הצד הנגדי לעסקה וכן למסד נהלים שיעגנו את אופן פעילותו בתחום, לצורך הגנה ושמירה על כספי החוסכים ולמען הפחתת סיכון אשראי של צדדים נגדיים, הגברת שקיפות ושיפור התשתית התפעולית לפעילות בתחום. עוד נקבע כי ראוי כי תינתן התייחסות במסגרת הנהלים לבדיקות שווי ושערוך החוזים באופן בלתי תלוי בצד הנגדי לחוזה לפחות אחת לשבוע, ולקיומם של מערכי בקרה נאותים למעקב אחר ההתקשרויות השונות של הגוף המוסדי.

36. בחודש דצמבר 2015 הרשות לניירות ערך פרסמה לעיון הציבור נוסח מעודכן של תזכיר חוק הסדרת חובות (תיקוני חקיקה) התשע"ה- 2015 במטרה ליישם את מסקנות ועדת אנדורן (ועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל). עניינם של התיקונים הוא בקביעת חובות גילוי בנושאים הבאים: גילוי אודות התנהלות עבר של בעלי שליטה במצבים בהם חברה בשליטתו נקלעה לקשיים פיננסיים. גילוי אודות חוב שנלקח על ידי בעל שליטה בתאגיד לצורך מימון רכישת מניות השליטה בתאגיד או שעבוד של מניות כאלה. גילוי אודות מגבלות אשראי בשל אשראי קובע (כהגדרתו בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד- 2013) העולה על חמישה אחוזים מסך האשראי במשק שניתן לקבוצה עסקית וזאת, בהתאם למגבלות שיוטלו לפי המלצות הוועדה.

37. חוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו קובעים, בין היתר, הוראות לעניין תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכת הדוחות הכספיים של חברות הביטוח, לרבות אופן הטיפול החשבונאי בנכסים ובהתחייבויות של מבטח.

38. בחודש ינואר 2015 פורסם עדכון חוזר דוח תקופתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. החוזר מכיל הוראות לעניין עדכון מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות.

39. פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א-1961 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964. מסגרת חוקית זו מקנה מעמד מיוחד לקופות גמל, קרנות פנסיה וקופות ביטוח, לעניין זיכויים וניכויים ממס הכנסה ופטור ממס רווחי הון, במטרה לעודד את הציבור לחסוך לגיל פרישה באמצעות קופות גמל וקופות ביטוח. פקודת מס הכנסה והתקנות שהותקנו מכוחה, קובעות כללים והוראות מס לגבי המוצרים הפנסיוניים השונים. תקנות אלה כוללות הוראות נוספות, בין היתר, בכל הקשור להפרדת הריסק והחיסכון, למרכיבי עלות הסיכון שניתן לגבות מפוליסות הכפופות לתקנות אלה וכן לאופן חישוב צבירת הכספים בגין פיצויי פיטורים והזכאות לקבלם. כללי המס החלים על מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים הינם אחידים, כך שכל המוצרים מזכים את החוסכים בהטבות מס זהות, וזאת במטרה לאפשר לציבור החוסכים לקבל החלטות הנסמכות על צרכיהם הפנסיוניים ולא להיות מוטים כתוצאה משיקולי מס.

40. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב-2012, עוסקות בדמי הניהול המקסימליים שניתן לגבות במוצרים הפנסיוניים. בחודש מרץ 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול)(תיקון), התשע"ד- 2014.

(ב) חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

41. בחודש ינואר 2015 פורסמה עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון. על פי נייר העמדה, הממונה מתנגדת למבנה של תשלום דמי עמילות לבעל רישיון המעודד בעל רישיון להציע ללקוחותיו מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר. כתגובה לפנייה שנעשתה על ידי יועץ משפטי בשם התאחדות חברות ביטוח חיים בישראל ובה השגות שונות על נייר העמדה הבהירה הממונה כי מאחר שאין מדובר בחוזר או בהסדרה ספציפית של השוק, לא פורט בנייר העמדה המועד בו הוא יכנס לתוקף. עם זאת ביקשה הממונה לציין כי בנסיבות העניין ובהתחשב בהיקפה של הפרקטיקה הקיימת והצורך בשינוי מערך החוזים הקיים, אין בכוונתה להפעיל את סמכות האכיפה בעניין זה ביחס ללקוחות שצורפו לפני פרסום נייר העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחר מכן. בהמשך לחלופת המכתבים בין ההתאחדות (באמצעות היועץ המשפטי) לבין הממונה, פרסמה הממונה ביום 30.3.15 עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון – הבהרה. על פי ההבהרה על הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני לפעול באופן מידי לשם תיקון החוזים שמסדירים את תשלום דמי העמילות, ולא לחתום על הסכמים חדשים הנוגדים את עמדת הממונה.

42. בחודש ינואר 2016 התפרסמה הצעת חוק שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון- ניתוק חישוב עמלת הפצה מדמי ניהול) התשע"ו- 2016, לפיה אין לחשב את עמלת הפצה כנגזרת מגובה דמי הניהול שגבה גוף מוסדי מהמבוטח.

43. בחודש אפריל 2015 התפרסם חוזר דיווח לממונה על שיעורי דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני. כצעד משלים לקביעת תקרת דמי הניהול הוקם במשרד האוצר מחשבון דמי ניהול, שיאפשר לחוסכים להשוות בין שיעורי דמי הניהול המקסימאליים המוצעים למצטרפים חדשים לקופות הגמל השונות.

44. חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 והצווים שהותקנו מכוחו ובעיקר צו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001, וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופת גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001, מטילים חובה על מבטח, חברה מנהלת של קופת גמל וסוכן ביטוח לאמת ולרשום את פרטי הזיהוי של מקבלי השירות בפוליסות ביטוח חיים שיש בהם מרכיב חיסכון וקופות גמל וכן לדווח לרשות לאיסור הלבנת הון אודות אירועים שונים כמפורט בצווים. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ו- 2015. טיוטה זו באה לתקן את צו איסור הלבנת הון. בין השינויים המופיעים בטיוטה: איחוד הצווים של קופות הגמל והביטוח, וכן הוספת קרנות הפנסיה, דרישה לביצוע הליך של "הכר את הלקוח", וקביעת מידת הסיכון של הלקוחות, בדיקת גופים המוסדיים למול הרשימה המתפרסמת ברשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, הפחתת הסכומים בעת הפקדה ומשיכה הדרושים בדיווח לרשות. כמו כן נוספו הוראות לביצוע בקרות שונות על הליך קליטת הכספים בחברה. בחודש אוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015. הצעת החוק נועדה לייעל את המאבק בהון השחור, להעמיק את גביית המס ולצמצם העלמות המס בידי עבריינים. מוצע כי נתונים על פעילותם של לקוחות גופים פיננסיים וסולקים, בכלל החשבונות העסקיים המנוהלים ידווחו באופן שוטף לרשות המסים (אחת לחודש); כמו כן, על פי ההצעה נוספו עבירות מס חמורות נוספות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון. הצעת החוק קובעת הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור לרשות המסים, על פי תנאים הקבועים בהצעה. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם על ידי המפקח על הביטוח מסמך בעניין חובות גוף מוסדי לעניין הלבנת הון בהתייחס להליך גילוי מרצון. מטרת המסמך להעלות את מודעות הגופים הפיננסיים לעניין הליך גילוי מרצון ולהבהיר את עמדת המפקח בנוגע לחובות לעניין הלבנת הון, ולהדגיש כי אין בהצגת האישור שהתקבל מרשות המיסים במסגרת הליך גילוי מרצון:1) כדי לתת פטור כלשהו לגוף המוסדי מקיום חובותיו השונות לעניין איסור הלבנת הון. 2) כדי להוות אסמכתה למקורם הלגיטימי של הכספים המופקדים בחברה.החברה נדרשת במסמך זה לעדכן את הנוהל בהתייחס להליך גילוי מרצון, וכן לוודא כי בעת חשש לפעולה בלתי רגילה בהליך של גילוי מרצון ילקחו בחשבון גם התבחינים הכלולים ברשימת הדגלים האדומים.

(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)

45. בחודש נובמבר 2015 התפרסם חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 (תיקוני חקיקה) התשע"ה-2015 (להלן: "חוק ההסדרים"). החוק מורכב מפרקים שונים כאמור בפרק 4.1.1. רגולציה ופיקוח כללי, וביניהם, פרק חיסכון ארוך טווח וסיכוני חיים, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ושיווק פנסיוני) התשס"א- 2005 (להלן: "חוק הייעוץ"). הפרדת שיווק פנסיוני ממתן שירותי תפעול - נקבעה הפרדת הגורם המספק שירותי תפעול למעסיק מהגורם המספק שירותי שיווק פנסיוני לעובדי המעסיק (תיקון של סעיף 3 לחוק הייעוץ). בהתאם לכך, עוסק בשיווק פנסיוני לעובדי מעסיק, או" גוף קשור" בו, לא יספק שירותי תפעול למעסיק. "שירותי תפעול" הוגדרו בתיקון, כלפחות אחד מאלה: הפקדת כספים לגוף מוסדי בעבור עובדיו של המעסיק; העברת מידע אגב הפקדת כספים כאמור; טיפול במשוב לבקרה בין הגוף המוסדי ובין מעסיק אגב הפקדת כספים כאמור, פעולות תפעול נוספות שקבע הממונה. יחד עם זאת נקבע כי מתן שירותי תפעול למעסיק ושירותי שיווק פנסיוני לעובדי המעסיק במקביל בידי אותו גורם יתאפשר בכפוף להתקיימות התנאים המצטברים הבאים: נשיאת המעסיק בעלות שירותי התפעול – סוכן הביטוח הפנסיוני יגבה מהמעסיק בלבד, בכל חודש, דמי סליקה בעד שירותי התפעול בעבור כל עובד בגובה 0.6% מסך התשלומים שהופקדו על ידי המעסיק, אך לא פחות מ- 10.5 ₪, בתוספת מע"מ. גובה עמלת ההפצה שישלם גוף מוסדי לסוכן הביטוח הפנסיוני יפחת בשיעור דמי הסליקה שישלם לו המעסיק.הפחתת דמי הניהול לעובד בשיעור הפחתת עמלת ההפצה כאמור. בחירת קופת ברירת מחדל בעבור העובדים – מעסיק חייב להנהיג במקום העבודה הסדר ברירת מחדל פנסיוני. הצטרפות ישירה לקרן פנסיה - סעיף 13 בחוק הייעוץ, קובע אפשרות הצטרפות ישירה ללא הליך ייעוץ/שיווק פנסיוני למוצר פנסיוני. התיקון עיגן חריגים לכלל חובת הליך הייעוץ/שיווק פנסיוני כך שניתן להצטרף/לצרף למוצר פנסיוני באופן ישיר וללא קבלת ייעוץ/שיווק פנסיוני בנסיבות הבאות: א. הצטרפות בפנייה יזומה מצד הלקוח אל הגוף המוסדי למעט אם הלקוח מבוטח פעיל בקרן ותיקה או בקופת ביטוח וכן למעט אם ביצוע העסקה יכלול החרגות בשל מצב בריאותי של הלקוח (וכן אם יתקיימו תנאים נוספים שיקבע הממונה). ב. הפקדות מעסיק בגין עובדיו במסגרת הסדר ברירת מחדל על פי סעיף 20 לחוק הגמל. ג. ביצוע פעולות במוצר פנסיוני בידי גוף מוסדי מכוח חובה לפי דין. איסור כפל תשלום לסוכן פנסיוני - נקבע איסור כפל תשלום לסוכן בגין שיווק פנסיוני מהלקוח ומהגוף המוסדי. נקבע איסור על סוכן ביטוח לקבל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשר עם שיווק פנסיוני/ביצוע עסקה בעבור לקוח, למעט שכר והחזר הוצאות המשולמים ישירות מאת הלקוח או עמלת הפצה מהגוף המוסדי. זכות העובד לבחור את היועץ הפנסיוני שלו - במסגרת חוק ההסדרים התקבל תיקון לסעיף 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה- 2005 (להלן: "חוק הגמל") הקובע מתן זכות לעובד לבחור בעל רישיון לשם קבלת שירותי שיווק/ייעוץ פנסיוני או ביצוע פעולות במוצר פנסיוני. על מעסיק נאסר להתנות הפקדת כספים למוצר פנסיוני בעבור עובד או מתן טובת הנאה אחרת לעובד, בכך שבעל רישיון מסוים יספק לעובד את השירותים הללו.

46. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק הייעוץ והשיווק") מסדיר את העיסוק בייעוץ ובשיווק של מוצרים פנסיוניים, לרבות קביעת הוראות לעניין חובת רישוי ותנאי הרישיון, איסורים והגבלות לעניין עיסוק בייעוץ ובשיווק פנסיוני, פיקוח על בעלי רישיון וסמכות הממונה להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על עסקי מבוטחים, לרבות הטלת עיצומים, קנסות אזרחיים וסנקציות פליליות. החוק כולל פרקים אשר עניינם הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור. הקמת המסלקה נועדה להקל על עמיתי קופות הגמל השונות לבחון את המוצרים הפנסיוניים שלהם ובכך לתכנן בצורה מושכלת את החסכונות והכיסויים הביטוחיים הרלוונטיים להם. בשלב זה, מועבר באמצעות המסלקה מידע אודות מוצרים פנסיוניים של עמיתים בגופים המוסדיים השונים, מועברות בקשות לביצוע שינויים במוצרים הפנסיוניים וכן מועבר מידע אודות העברות כספיות ישירות ממעסיקים. נראה כי יישום מלא של פעילות המסלקה יסייע להגברת השקיפות בענף ולהתייעלות תפעולית.

47. בחודש אוגוסט 2015 התפרסם חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון. חוק הייעוץ והשיווק מסמיך בעלי רישיון לבצע פעולות מסוימות בעבור לקוח בכפוף לקבלת הסכמתו. חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון קובע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח, באמצעותו יוכל לקוח לייפות את כוחו של בעל רישיון לקבל מידע אודות החיסכון הפנסיוני המנוהל עבורו בגוף מוסדי או להעביר בקשות בשמו במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני. חוזר זה, המחליף חוזר משנת 2013 קובע כי חברות הביטוח תידרשנה להעביר מידע אודות תכנית ביטוח מפני סיכון מוות ותכנית ביטוח מפני סיכון אובדן כושר עבודה, שאינם כלולים במוצר פנסיוני, באמצעות המבנה האחיד ובאמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. חוזר זה נכנס לתוקף ביום 1 בנובמבר 2015.

(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)

48. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם חוזר ביצוע פעולות על ידי גוף מוסדי עבור מעסיק הקובע הוראות לעניין מתן הרשאות של מעסיק לגורם מתפעל מטעמו, לקבל מידע ולבצע פעולות במוצרים פנסיוניים ובתוכניות ביטוח בעבור עובדיו. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בפברואר 2016.

49. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני"). מסדירות את המעבר בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים - קופות גמל, תכניות לביטוח חיים וקרנות פנסיה. התקנות מאפשרות לצרכנים לעבור בין מוצרי החיסכון הפנסיוני בכל עת בהתאם להעדפתם וזאת במטרה להגביר את התחרות ולשפר את השירות הניתן לצרכנים. בחודש ינואר 2015 פורסם חוזר העברת כספים בין קופות גמל. המחליף חוזר קודם. מטרת החוזר, בהמשך ובהתאם לתקנות הניוד, היא להסדיר את הליכי העברת הכספים בין קופות גמל. החוזר מטפל בין השאר בלוחות הזמנים להעברת הכספים, באופן ומועדים להעברת הכיסוי הביטוחי ובנתונים שיש להעביר בין החברות המנהלות בחוזר זה התווספה הוראה המחייבת את החברה המעבירה לשלוח הודעה למעסיקו של העובד המבקש לנייד את הכספים. חוזר זה נכנס לתוקף בחודש יולי 2015.

50. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם חוזר בעניין הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, המעדכן חוזר מחודש מרץ 2015, במטרה לקבוע כללים לגבי תהליך הצטרפות עמית לקרן פנסיה או לקופת גמל. נקבעו הוראות לעניין העברת דמי גמולים לחברה מנהלת של קרן פנסיה בעד עמית בסכום העולה על תקרת ההפקדה החודשית, הוראות לעניין מינוי מוטבים, דחיית בקשת הצטרפות של עמית, דרישת נתונים נוספים מעמית ועדכון פרטי העמית. מועד תחילת החוזר תחילת 2017.

51. בחודש אוגוסט 2013 פרסם המפקח מכתב הכולל טיוטת מתווה להתייחסות הציבור והגופים המוסדיים, בנושא הנחת התשואה במקדמי המרה לקצבה בקרנות הפנסיה החדשות ובפוליסות ביטוח חיים. לטענת המפקח, כפי שבאה לידי ביטוי במכתב זה, לאור הפער שבין הריביות בפועל להנחת התשואה הגלומה במקדמים, בשל הגירעונות והסבסוד שפער זה גורם ובהתחשב במספר הפורשים הגדל, דומה כי יש מקום לשנות את הנחת התשואה הגלומה במקדמים. לפיכך הודיע המפקח במכתב האמור כי הוא שוקל לשנות את הנחת התשואה בהתאם לעקרונות שלהלן: (א) הנחת התשואה בחישוב מקדמים בקרן פנסיה או בפוליסות ביטוח תותאם לריביות בפועל; (ב) השינוי המוצע יחול לגבי כל ההוראות לחישוב זכויות עמיתים בתקנון קרן פנסיה שבשלם נדרש להניח הנחת תשואה; (ג) השינוי המוצע יעשה בהדרגה, על פי תקופה של עד שלוש שנים והוא לא יחול על מי שהחל לקבל קצבה ובעמיתים בקרנות הפנסיה הוותיקות. כמו כן, מוצע לשקף בדיווחים לעמית חישובי קצבה צפויה, הן בהנחת תשואה נמוכה והן בהנחת תשואה גבוהה. בשלב זה מוקדם להעריך האם ייושם המתווה ואת השלכות הצעת המפקח ומידת השפעתה על החברה. דניאל שרון אנא עדכונך.

52. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), תשע"ג-2013 תקנות אלו יחד עם החוזר בנושא רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל קובעים תנאים שבכפוף להם יוכלו חברות מנהלות של קופות גמל לשווק לעמיתיהן כיסויי ביטוח באמצעות פוליסות ביטוח פרט ופוליסות קבוצתיות. בחוזר נקבעו כללים לפיהם חברה מנהלת של קופת גמל תהא רשאית לקבל רישיון סוכן תאגיד ביטוח פנסיוני, לשיווק כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות ולכיסוי ביטוחי לסיכוני נכות באמצעות פוליסות ביטוח פרט.

53. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(איתור עמיתים ומוטבים(התשע"ב 2012-וחוזר נוהל איתור עמיתים ומוטבים. מטרת התקנות והחוזר לקבוע מנגנון אפקטיבי וישים לאיתור חוסכים שהקשר עמם נותק ולאיתור מוטבים לאחר מותו של חוסך, כדי ליידע את החוסכים והמוטבים כי קיימים כספים להם הם זכאים. בתקנות ובחוזר נקבעו הוראות לעניין הפעולות הנדרשות לאיתור מוטבים שזהותם ידועה והוראות לאיתור מוטבים. בהתאם לתקנות בנושא דמי ניהול שפורסמו במקביל, ובמטרה ליצור תמריץ לאיתור מוטבים וחוסכים, נקבע שיעור דמי הניהול מירבי שיגבה מחשבונות של עמיתים שעמם נותק הקשר בגובה 0.3% מהצבירה ובמקרה שאותרו, למשך תקופת ניתוק הקשר יעמדו על 0.5%.

54. בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי על מנת להבטיח, ככל הניתן, כי רישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החוזר קובע לוח זמנים לביצוע הפעולות ובכלל זה קובע כי הפרויקט כולו יושלם עד ליום 30 ביוני 2016. החברה פועלת בהתאם להנחיות החוזר על פי תוכנית עבודה בנושא, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון.

55. בחודש אוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. החוק קובע הוראות לעניין חלוקה של חיסכון פנסיוני בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר כפי שנקבעה בפסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני (פסק הדין קובע, בין השאר, חלוקה של חיסכון פנסיוני בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר בשל פירוד), באמצעות גוף משלם לרבות גוף המשלם תשלומים לפי הסדר פנסיה תקציבית בחוק או לפי הסכם המאמץ את חוק הגמלאות. הוראות חוק זה הינן קוגנטיות ואינן ניתנות להתניה, אולם בני הזוג רשאים להסכים ביניהם על חלוקת חיסכון פנסיוני שלא בהתאם להוראות לפי חוק זה, ובלבד שחלוקה זו לא תיעשה באמצעות גוף משלם ולא בכפוף לחוק זה. הוראות החוק נכנסו לתוקף ביום 6 בפברואר 2015, למעט החריגים המפורטים בחוק, והן יחולו גם לגבי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני שניתן לפני יום התחילה. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת תקנות חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (הגשת בקשה), התשע"ה – 2015 במטרה לקבוע הוראות טכניות לצורך יישום החוק.

56. בחודש אוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופות גמל) התשע"ד 2014 במסגרת התקנות נקבעו הנחיות ביחס לאופן ומועד ביצוע הפקדות של מעסיקים למוצרים פנסיוניים של עובדיהם המנוהלים על ידי הגופים המוסדיים ובמידע שעל מעסיקים למסור לגופים המוסדיים אגב ביצוע ההפקדה. כן חויבו מעסיקים לשלם ריבית במקרה של עיכוב בהפקדה. הגופים המוסדיים מנגד, חויבו במתן היזון חוזר למעסיקים במועדים וביחס לפרטים המנויים בתקנות. בחודש דצמבר 2015 התפרסם תיקון לתקנות אלו על מנת להקל על תהליך יישום התקנות לפיו: לגבי מעסיקים של מעל 100 עובדים יחולו התקנות החל מיום 1 בפברואר 2016 (בגין שכר ינואר 2016). לגבי מעסיקים של למעלה מ-50 עובדים ועד 100 עובדים יחולו התקנות מיום 1 ביולי 2016. לגבי יתר המעסיקים יחולו התקנות מיום 1 בינואר 2017. במקביל, התפרסם חוזר תשלומים לקופות גמל המהווה נדבך משלים להוראות שנקבעו בתקנות, וקובע את אופן התנהלות החברה המנהלת ואחריותה. החוזר יחול מיום 1 ביולי 2016. בחודש פברואר 2015 פרסם הממונה מכתב בעניין היערכות ליישום תקנות תשלומים לקופת גמל הקובע הוראות ואבני דרך ליישום התקנות לקראת כניסתו לתוקף של ממשק המעסיקים שיוקם במסלקה לצורך מימוש הוראות התקנה ביום 1 בינואר 2016 על פי המסמך על הגופים המוסדיים לערוך תכנית מפורטת ליישום התקנות, לאשרה בדירקטוריון ולבצע מעקב אחר מימושה באמצעות הדירקטוריון והכל לקראת בדיקות האינטגרציה שיבוצעו אל מול המסלקה בחודש אוקטובר 2015.

57. בחודש פברואר 2015 התפרסם חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל (עודכן בחודש ספטמבר 2015). מטרת החוזר לקבוע כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות גמל. החוסכים יחולקו לקבוצות גיל: אלו שטרם מלאו להם 50, בני 50-60, בני 60 ומעלה ופנסיונרים. חוסך יעבור מקוצה לקבוצה על פי השתייכותו לקבוצת הגיל הרלוונטית. כמו כן יכול גוף מוסדי לפתוח עד עשרה מסלולי השעות מתמחים כאשר נקבעו כללים אחידים לקביעת שמות ומדיניות השקעה במסלולים אלו. החוזר חל גם על פוליסות ביטוח שאינן קופות גמל. במהלך השנה הראשונה מיום הקמת המסלול, יהיה גוף מוסדי רשאי לחרוג ממדיניות ההשקעות התקנונית כל עוד יתרת הנכסים במסלול, לדעת הגוף המוסדי, אינה מספקת לצורך ניהול ההשקעות במסלול בהתאם למדיניות ההשקעות שנקבעה במסלול. החוזר נכנס לתוקף בינואר 2016. אולם לעניין פוליסות ביטוח שהן קופות ביטוח ששווקו לפני שנת 2004, תחילתו של החוזר תהא ביום 1 בינואר 2017.

58. בחודש אפריל 2015 התפרסם חוזר דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי. חוזר זה קובע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל לצורך עריכת השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. בנוסף נקבע כי יש לבצע את גביית דמי הניהול כקבוע בתקנה 9 לתקנות דמי ניהול- על פי ימי עסקים (ולא ימים קלנדריים). הוראות חוזר זה יחולו על כל קופות הגמל, למעט תכניות ביטוח ששווקו לפני שנת 2013, תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2016.

59. בחודש יוני 2015 התפרסם חוזר מסמך הנמקה במטרה לפשט את נוסח מסמך ההנמקה שנקבע בשנת 2009 ולקבוע נוסח אחיד שיאפשר מיכון המסמך והעברתו דרך המסלקה. במסמך ההנמקה החדש הורחבו חובות הגילוי של סוכן הביטוח, וכעת עליו להצהיר על סוג הרישיון שלו, אופן התגמול והזיקה שלו לגוף המוסדי. כמו כן, על סוכן הביטוח יהא לציין האם המוצר עליו המליץ משתתף במבצע קידום מכירות ולפרט את מהות התגמול והתנאים לקבלתו. קיימת בחוזר הבחנה בין שלושה סוגים של מסמכי הנמקה בהתאם למצב של הלקוח (מסמך הנמקה מלא, חלקי, סיכום שיחה), וכן נוסף חיוב של בעל רישיון לפנות למסלקה הפנסיונית על מנת לקבל מידע אודות המוצרים הפנסיונים של הלקוח. חוזר זה נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2016, למעט החובה להגיש באמצעות המסלקה בקשת מידע חד פעמית לכלל הגופים המוסדיים אשר אינה כוללת פרטי זיהוי של מוצר מסוים אשר נכנסה לתוקף ביום 1 בדצמבר 2015.

(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)

60. בחודש יוני 2015 התפרסם חוזר הפקדת כספים במעמד עצמאי לקופת גמל בניהול אישי. על פי החוזר, בקופת גמל בניהול אישי, ניתן לנהל כספים של עמית עצמאי שהופקדו לקופת גמל לקצבה, בסכום שאינו עולה על ארבע פעמים הסכום הקובע (סכום בגובה מכפלת סכום הקצבה המזערי במכפיל ההמרה להון), היינו כ- 4 מיליון ₪, ובלבד שהתקיים אחד מאלה: (1) מופקד לזכותו של העמית סכום בגובה הסכום הקובע בקופת גמל לקצבה שאינה קופת גמל בניהול אישי. (2) העמית מקבל קצבה מקופת גמל לקצבה או מקבל פנסיה תקציבית, שאינה פחותה מסכום הקצבה המזערי. הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קופות גמל בניהול אישי, חוזר זה נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2015.

61. בחודש יולי 2015 התפרסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט 2009 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(קופות גמל בניהול אישי) התשס"ט- 2009 (להלן: "גמל בניהול אישי"). התיקון לתקנות נועד להגביר את השקיפות בתהליך בחירת הברוקרים והקסטודיאן על ידי הגופים המוסדיים וכן לטפל בהתקשרות עם צד קשור ו/או עם תאגיד בנקאי המתפעל את כספי העמיתים המנוהלים בחברה. זאת, בשל ניגוד העניינים העלול להיווצר בהתקשרויות אלו. שירותי ברוקראז' - פעילות ברוקראז' באמצעות צד קשור ו/או גוף מתפעל נאסרה. שירותי קסטודיאן - הוצע לחייב משקיע מוסדי לקיים הליך תחרותי גם לצורך החזקה וסליקה של ניירות. כמו כן, הוצע לקבוע כי לא ניתן יהיה להחזיק ולסלוק ניירות ערך באמצעות המתפעל. בנוסף, הוצע לקבוע כי תשלום עמלה בגין סליקה של ניירות ערך לא ייגזר כשיעור באחוזים מהיקפה הכספי של פעולת רכישה/מכירה בודדת, אלא יגבה לפי המבנה המקובל בשווקים המפותחים בעולם.

62. בחודש נובמבר 2015 התפרסמה טיוטת תיקון לתקנות גמל בניהול אישי, במסגרתה מוצע בין היתר, לקבוע כי קופת ביטוח לא תוכל לשמש כקופת גמל בניהול אישי, להגביל את הפקדותיו של העמית בכל חשבונותיו של העמית בקרנות השתלמות אשר מנוהלים בקופת גמל בניהול אישי לארבע פעמים הסכום הקובע. בנוסף, מוצע להגביל את הפקדותיו בכל חשבונותיו של העמית בקופות גמל לניהול אישי לסכום כולל של ארבע פעמים הסכום הקובע, בניכוי סכומים מסוימים. והכל על מנת שהכספים אשר מנוהלים בקופת גמל בניהול אישי, ישמשו, ככל הניתן, למטרות חיסכון פנסיוני. מוצע לתקן את התקנות כך שיובהר שהסכומים אשר ניתן להפקיד הם כספים שמקורם בהכנסה לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, ובלבד שהפקדה כאמור בוצעה לא יאוחר מחודש ינואר לשנת המס העוקבת שבה הופקדה או נצמחה ההכנסה כאמור. חשוב לציין כי בטיוטה מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תהיה רשאית להמשיך ולנהל כספים אשר הופקדו כדין לפי התקנות העיקריות לפני תחילתן של התקנות המוצעות.

63. בחודש אוגוסט 2015 התפרסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 12) התשס"ה-2005. השינויים העיקריים הינם: במטרה להגביר את השקיפות ויכולת ההשוואה של החוסכים בין תקנוני קופו"ג, בסמכות המפקח ליתן הוראות בדבר זכויות וחובות של העמיתים, אשר ייקבעו בתקנון הקופה. מעסיק לא יכול להתנות את שיעור ההפקדות משכר העובד שהמעסיק נדרש להפקיד לקופ"ג למרכיב תשלומי המעסיק, לרבות השיעור משכר העובד שמשולם לרכישת אובדן כושר עבודה מכספי המעסיק ולמרכיב התשלומים בעבור פיצויים, בהפקדה לקופה מסוימת, לסוג מסוים של קופה או לקופה שיבחר העובד מתוך רשימה מסוימת של קופות. לפני כשנתיים קבעה הממשלה בהוראת שעה פרק זמן מוגבל שבו יכלו החוסכים למשוך משיכה מוקדמת של כספים מקופת גמל שאינה פעילה ויתרתה 7,000 ש"ח ומטה, וזאת מבלי לשלם מס עבור המשיכה המוקדמת. התיקון כעת בחוק, הופך הוראה זו לקבועה ובתנאי שהיתרה בקופה לא תעלה על 8,000 ש"ח. התיקון נכנס לתוקף ביום 29 בדצמבר 2015.

64. בחודש נובמבר 2015 התפרסם תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים)קופות גמל) (תיקון מס' 13 והוראת שעה(תשע"ו- 2015. התיקון מאפשר תשלום קצבה מקופת גמל לחיסכון שאינה קופת ביטוח או קרן פנסיה באמצעות שילוב של משיכה תקופתית (אנונה) ורכישת ביטוח אריכות ימים ממבטח חיצוני. התיקון קובע כי בעת הצטרפות לקרן פנסיה חדשה יועברו כספי החיסכון העומדים לרשות חוסך בחשבונות לא–פעילים בקרנות פנסיה חדשות אחרות, לקרן הפנסיה שאליה הוא מבקש להצטרף. בכדי להתמודד עם המלאי הקיים של הכספים המנוהלים כיום בחשבונות לא–פעילים, נקבע מנגנון לאיחוד כספים כאמור.

(ב) חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

65. בחודש דצמבר 2015 התפרסמה הבהרה בעניין חוזר תשלום גוף מוסדי עבור שירותי תפעול למעסיקים הקובעת כי חל איסור על גוף מוסדי לשאת בעלות הכרוכה במימון תפעול הליך סליקת הכספים והמידע והפקת קבצי הדיווח המוטלים על המעסיק. וכי גוף מוסדי אינו רשאי לספק שירותי תפעול למעסיק.

66. בחודש ינואר 2016 התפרסם חוזר בנושא תנאים לשליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה נוספת או בחברה מנהלת של קופת גמל נוספת. במטרה לקבוע כללים למתן היתר שליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה נוספת או בחברה מנהלת נוספת. מועד תחילתו של החוזר במועד פרסומו.

67. בחודש ינואר 2016 פורסמו ברשומות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (סכומים נמוכים), התשע"ו- 2016. בהתאם לתקנות יוכלו עמיתים בקופות גמל המפורטות בתקנות ובקרנות ותיקות שהיתרה שלהם לא עולה על 8,000 ש"ח, למשוך את הכספים הצבורים בחשבונם ללא ניכוי מס, ובתנאי שלא בוצעה פעילות בחשבון מיום 1 בינואר 2014. בתקנות נקבע כי הממונה תקבע הוראות בדבר משלוח הודעה לעמיתים בקשר לזכותם למשיכת הכספים כאמור. טרם פורסמו הוראות כאמור. תחילת התקנות במועד פרסומם.

68. בחודש יולי 2015 התפרסמה טיוטת חוזר בנושא הלוואות למבוטחים ולעמיתים, במטרה להסדיר את אופן העמדת ההלוואות הניתנות על ידי גופים מוסדיים למבוטחים ולעמיתים כנגד כספי החיסכון הצבורים שלהם, הבטחת התאמתן של הלוואות אלו למדיניות ההשקעה של הגוף המוסדי ובחינת מידת כדאיות ההשקעה באפיק זה, יצירת מנגנונים נאותים לבחינת רמת הסיכון של ההלוואה הבודדת ותמחורה באופן התואם את רמת הסיכון שלה ואת מחיר השוק, והבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה נאותים להעמדת הלוואות מסוג זה על ידי הגוף המוסדי. בטיוטה מוצע בין היתר, כי כספים שאינם נזילים בעת מועד פירעונה הסופי של ההלוואה לא יוכלו להיחשב כבטוחה. בנוסף, על ועדת ההשקעות לבחון את אפיק ההלוואה באותו האופן שבו נבחנת כל השקעה אחרת.

69. בחודש יולי 2015 התפרסמו טיוטות לתיקון חוזר הוראות לניהול קרן חדשה וחוזר הוראות לדיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות. בהתאם לטיוטות, מוצע לחשב את הגרעון/עודף בהתחייבות האקטוארית הנובע מהפער שבין הנחת הריבית השנתית להיוון לעקום הריבית להיוון במועד הפרישה שיומר למקדם, שמשקף את פריסת הפער במחויבות האקטוארית ועדכון הקצבה בהתאם לפער זה בפריסה ל-20 שנה (או תקופת תשלום קצבת הזקנה - הקצר מבין השניים). עוד מוצע כי פנסיית הזקנה תעודכן אחת לרבעון בהתאם להוראות הקיימות, ובנוסף תעודכן בהתאם למקדם העדכון האמור. לדעת החברה טיוטת החוזרים עשויה לגרום לכך שבסביבת הריבית הנוכחית, פנסיית הזקנה שתשולם לפנסיונר עלולה לפחות עם השנים, או לחילופין, נכסי הפנסיונרים יושקעו בנכסי סיכון בהיקף משמעותי בניסיון להביא לכך שהתשואות יפצו על מקדם העדכון כאמור לעיל.

70. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר בנושא הוראות לעניין זכויות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדש מקיפה. במטרה לפשט ולהנגיש את זכויות וחובות העמיתים הקבועות בתקנוני קרנות הפנסיה, על מנת להגביר את המודעות של החוסכים בדבר זכויותיהם בקרנות הפנסיה, להגדיל את כוח המיקוח שלהם ולהביא להגברת התחרות בענף קרנות הפנסיה. בהתאם להוראות המוצעות, על החברות המנהלות להחליף את נוסח התקנון של קרן הפנסיה שבניהולם בנוסח המוצע כנספח לטיוטת החוזר. בנוסף מוצע לקבוע כי חברה אשר תבקש לקבוע בתקנון הוראות שונות מהקבוע בתקנון המוצע בטיוטה, תהא רשאית להגיש לממונה בקשה לאישור שינוי התקנון. עוד מוצע בטיוטה כי החברה תודיע בכתב לכל העמיתים אודות עדכון התקנון כאמור 60 ימי עסקים לפני מועד התחילה של החוזר, ובהודעה תפרט החברה את השינוי שחל בכיסוי הביטוחי בגין כל עמית בעקבות השינוי בתקנון. על פי הטיוטה, תחילתו של החוזר ביום 3 ביולי 2016, כאשר עד ליום 1 במאי 2016 החברות המנהלות נדרשות להגיש תקנון לאישור האוצר על פי הוראות החוזר.

3. מצב כספי - ההתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח ובפרט בעניינים הבאים:

(א) הסבר לשינויים בהתחייבות הפנסיונית, אם היו, תוך דגש על השינויים שמקורם אינו תקבולים/תשלומים שוטפים בתקופת הדוח

ביום 30 בינואר 2013 פרסם הממונה על אגף שוק ההון באוצר את חוזר 2013-3-1 הכולל הוראות להכנת דוחות אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת והדוח נערך על בסיס הוראות אלה. החוזר האמור ביטל את החוזר בנושא מיום 17 במאי 2007 ומיום 27 בדצמבר 2012.

(ב) גירעון, אם קיים, במאזן החשבונאי או במאזן האקטוארי, נסיבות היווצרותו ותכניות הדירקטוריון להשלמתו

הדוח האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2015 מצביע על התחייבות אקטוארית בסך 1,950 מיליוני ש"ח, והגרעון האקטוארי הסתכם בכ- 119 מיליוני ש"ח.

(ג) השפעת שינויים בהנחות ובבסיסים האקטואריים, אם היו כאלה, בתקופת הדוח בהשוואה לקרן שקדמה לה

הדוח האקטוארי נערך בהתאם לתקנון קרן הפנסיה, הוראות תקנות מס הכנסה, הוראות אגף שוק ההון לעריכת מאזנים אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת מיום 30 בינואר 2013 ועל פי שיקולי האקטואר. יצוין כי חוות דעת האקטואר מתייחסת ביסודה להתאמת הערכת האקטואר להנחות שנקבעו בעיקרן ע"י הממונה על שוק ההון ולא לנאותות ההנחות עצמן.

עליית שכר ממוצעת - של 3% לשנה הן בעבר והן בעתיד עד למועד הפרישה לפנסיה.

(ד) התפתחויות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות

	ליום 31 בדצמבר		
	2015	2014	2013
	אלפי ש"ח		
סך הכל נכסים	1,159,356	1,038,681	975,550
סך כל התחייבויות פנסיוניות	1,157,479	1,037,471	974,238
עודף הכנסות, נטו לתקופה	119,229	53,040	71,985

4. תוצאות פעילות:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2015	2014	2013
	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול	3,760	3,755	3,605
רווחים מהשקעות פיננסיות, נטו והכנסות מימון	(91)	292	334
סך כל ההכנסות	3,669	4,047	3,939
הוצאות הנהלה וכלליות	1,580	1,496	1,471
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה	2,089	2,551	2,468
מסים על הכנסה (הטבת מס)	787	950	828
רווח (הפסד) לתקופה	1,302	1,601	1,640
רווח (הפסד) כולל	1,302	1,601	1,640

בשנת הדוח גבתה החברה דמי ניהול מהקרן הותיקה בסך של 3,760 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 3,755 אלפי ש"ח בשנת 2014 ו- 3,605 אלפי ש"ח בשנת 2013.
הפסדים מהשקעות בשנת הדוח הסתכמו לסך של 91 אלפי ש"ח, בהשוואה לרווחים בסך של כ- 292 אלפי ש"ח בשנת 2014, ו- 334 אלפי ש"ח בשנת 2013.
הוצאות החברה בשנת הדוח הורכבו בעיקר מדמי תפעול ששולמו לפניקס פנסיה בגין שירותי התפעול שקיבלה החברה והסתכמו בסך של כ- 1,073 אלפי ש"ח.

התנועה בזכויות העמיתים של קרן הפנסיה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2015	2014
	אלפי ש"ח	
יתרת הקרן לתחילת התקופה	1,037,471	974,238
תוספות לקרן		
דמי גמולים ממעסיקים, עובדים ומעצמאיים	24,467	25,466
עודף הכנסות, נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות	119,229	53,040
סך הכל תוספות לקרן	143,696	78,506
תשלומים והעברות		
תשלומי פנסיית זקנה	11,058	9,842
פדיונות	12,630	5,431
סך הכל תשלומים והעברות	23,688	15,273
יתרת הקרן לסוף התקופה	1,157,479	1,037,471

בשנת הדוח גדלו נכסי הקרן בכ – 11.6%, את הגידול ניתן לייחס להפקדות בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח ולהכנסות, נטו בסך של כ – 119 מיליוני ש"ח (לפרוט נוסף ראה באור 8ד' בדוח הכספי של הקרן) מנגד, נרשמו בקרן משיכות של כ - 13 מיליוני ש"ח וכן תשלומי הפנסיה הסתכמו בכ- 11 מיליוני ש"ח.
ההתחייבויות הפנסיוניות בקרן צמחו אף הן, בהתאם לגידול בנכסי הקרן.

(א) <u>השפעה של תופעות או אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות</u>

לעניין עודף (גרעון) אקטוארי בקרן ראה סעיף 3ב' לעיל.

(ב) <u>השפעת שינויים בהוראות המס, לרבות עקב הסכמים עם נציגות מס הכנסה, על תוצאות הפעולות.</u>

ב-1/1/2000 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים (פרטים בפרק 2 סעיף ג' השפעת חוקים תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה).

(ג) <u>השפעה של עונתיות על תוצאות פעולותיה של קרן הפנסיה אם היא משמעותית.</u>

דמי הגמולים ששולמו במהלך השנה לחודשים 1/2015 ועד 12/2015 מתפלגים באופן שווה בכל החודשים פרט לחודשים בהם ההפרשות גבוהות יותר עקב תוספות שכר שבגינם מועברות הפרשות לפנסיה כגון: הבראה, דירוג וכו'.

(ד) <u>שינויים בהיקף דמי הגמולים, תוך התייחסות לדמי גמולים שוטפים וחד-פעמיים</u>

הקרן אינה מקבלת דמי גמולים חד פעמיים ואין שינוי מהותי בהיקף דמי הגמולים.

(ה) <u>שינויים מהותיים בשיטת חישוב המאזן האקטוארי בהשוואה לתקופה קודמת.</u>

ביום 30 בינואר 2013 פרסם הממונה על אגף שוק ההון באוצר את חוזר 2013-3-1 הכולל הוראות להכנת דוחות אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת והדוח נערך על בסיס הוראות אלה. החוזר האמור ביטל את החוזר בנושא מיום 17 במאי 2007 ומיום 27 בדצמבר 2012.

(ו) <u>פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים תוך הבחנה בין סוגי הקופות</u>

בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.

בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

(ז) <u>תשואת הקרן (באחוזים)</u>

	תשואה נומינלית ברוטו	תשואה ריאלית ברוטו
	%	
תשואה ממוצעת עמיתים ותיקים לשנת:		
לשנת 2015 *)	11.96	13.01
לשנת 2014	5.88	5.99
תשואה ממוצעת עמיתי תקופת הביניים לשנת:		
לשנת 2015 *)	11.17	12.21
לשנת 2014	5.19	5.30

*) כתוצאה מיישום הוראת הביצוע של מרווח הוגן בע"מ אשר קובעת את אופן שערוך של אגרות חוב מיועדות, הכירה הקרן ברווח חד פעמי משערוך אגרות חוב מיועדות בסך של כ- 84 מיליוני ש"ח. כמו כן, בשל הרווח החד פעמי כאמור, תשואת הקרן עלתה בכ-8.06% בקבוצת עמיתים ותיקים ובכ- 8.82% בקבוצת עמיתי תקופת הביניים. למידע נוסף ראה באור 28ב' בדוח הכספי של הקרן הותיקה.

5. תחזית זרמי כספים:

תחזית זרמי הכספים של קרן הפנסיה מתשלום וגביית דמי גמולים, הכנסות מפעילות השקעה והוצאות ניהול, התייחסות לתשלומים או תקבולים חריגים מפעולות לא שוטפות כדלקמן:

(א) פדיון מואץ של זכויות עמיתים

החזרת כספים למבוטחים בשנת 2015 הסתכמו בסך של 12,630 אלפי ש"ח לעומת סך של 5,431 אלפי ש"ח בשנת 2014.

(ב) נכסים שלגביהם קיים קושי במימוש

אין בידי הקרן נכסים שקיימים קשיים במימושם.

(ג) חובות של מעסיקים ועצמאיים, מבטחי משנה, מבוטחים, יתרות סוכנים וחייבים עסקיים אחרים, שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

היקף החובות של מעסיקים, עצמאים וחייבים אחרים אינו מהותי ביחס להיקף הגביה או ליתרת הנכסים. פיגור בגביית החובות, אם וכאשר יהיה, לא ישפיע מהותית על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

(ד) גביית חובות ע"י העברת נכסים ולא במזומן

גבית חובות על ידי קרן הפנסיה מתבצעת במזומן.

6. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בחברת **הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות ווותיקות בע"מ** (להלן: "החברה") מיושמות הוראות חוזרי אחריות ההנהלה, בדבר בקרות ונוהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי, ומבוצעים ההליכים הנדרשים בקשר לכך, כמפורט להלן וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל. במסגרת זאת, אימצו הגופים המוסדיים בחברה את מודל הבקרה הפנימי של COSO- COMMITTEE OF SPONSORING ORGANUZATION OF THE TREADWAY COMMISSION המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלות הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. בנוסף, הגוף המוסדי נמצא בתהליך של שיפור וייעול תהליכים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

לדוחות הכספיים של הגוף המוסדי מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה ושלבי הביניים שנקבעו בהם ליישום החוזרים.

10 במרס, 2016		
תאריך אישור הדוח	אייל לפידות יו"ר הדירקטוריון	בני שיזף מנכ"ל

7. . דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של **הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ** (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של ה"חברה המנהלת" לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת ה"חברה המנהלת" בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של **COSO** -Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר, 2015, הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

10 במרס, 2016		
תאריך אישור הדוח	אייל לפידות יו"ר הדירקטוריון	בני שיזף מנכ"ל

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 6706703

טל. +972-3-6232777
פקס +972-3-5620479
ey.com

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של
הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ - חברה מנהלת
בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ - חברה מנהלת (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה -2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה -2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2015 ו- 2014 ולכל אחת משלוש השנים שאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015, והדוח שלנו, מיום 10 במרס, 2016, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור בבאור 12, באשר לחוזר גופים מוסדיים 2012-9-16 בעניין טיוב נתונים.

תל-אביב,
10 במרס, 2016

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 6706703

טל. +972-3-6232777
פקס +972-3-5620479
ey.com

Building a better working world

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של
קרן פנסיה יסוד עמית – קרן פנסיה ותיקה
המנוהלת על ידי הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ
בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה יסוד עמית - קרן פנסיה ותיקה המנוהלת על ידי הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר, 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות ובהתאם לדרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון משרד האוצר בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה- 2005, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד- 1964. בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לדרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון משרד האוצר בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה- 2005 בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד- 1964, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2015 ו-2014 ולכל אחת משלוש השנים שאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015 והדוח שלנו, מיום 10 במרס, 2016, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב לאמור בבאור 12 ה', בקשר עם הגרעון האקטוארי והשימוש העתידי בכרית הביטחון שבמסגרתו לא הופעל מנגנון האיזון.

תל-אביב,
10 במרס, 2016

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון